

การออกแบบศาลพระกมุทในบริบทของวิถีชีวิตดิจิทัล

โดย

นายธนากร บางน้อย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปะการออกแบบ แผน ก แบบ ก 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การออกแบบศาลพระภูมิในบริบทของวิถีชีวิตดิจิทัล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปะการออกแบบ แผน ก แบบ ก 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

DESIGNING SPIRIT HOUSES IN THE CONTEXT OF DIGITAL LIFESTYLES

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts Design Arts
Academic Year 2024
Copyright of Silpakorn University

630420009 : ศิลปะการออกแบบ แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : การออกแบบศาลพระภูมิในบริบทของวิถีชีวิตดิจิทัล

นาย ธนาคาร บางน้อย: การออกแบบศาลพระภูมิในบริบทของวิถีชีวิตดิจิทัล อาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. เรืองลดา ปุณยลิขิต

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นการจำลองการออกแบบศาลพระภูมิให้เข้ากับวิถีชีวิตดิจิทัล โดยข้าพเจ้าได้นำเสนอการออกแบบศาลพระภูมิในรูปแบบระบบ AR โดยการนำเสนอศาลพระภูมิในรูปแบบใหม่นั้นมีการปรับให้เข้ากันกับวิถีชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลงจากยุคคอนาล็อคสู่ยุคดิจิทัล ในการเปลี่ยนแปลงด้านที่อยู่อาศัยนั้นแตกต่างจากยุคก่อน โดยคนยุคใหม่มีพื้นที่อาศัยที่เป็นแนวตั้งหรือแนวราบที่มีพื้นที่ที่จำกัด ตามเงื่อนไขในการใช้ชีวิตที่มีจำกัดในเรื่องสถานที่ทำงานและการเดินทางที่สะดวก ทำให้ความนิยมในพื้นที่อยู่อาศัยของคนยุคใหม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ในสถานะสังคมที่เติบโตอย่างรวดเร็วนี้ ยังคงมีความเชื่อที่ยังไม่ได้หายไปจากสังคม คือ ความเชื่อด้านไสยศาสตร์ คนไทยทั้งในสมัยก่อนและในปัจจุบัน ให้ความสำคัญกับการสร้างศาลพระภูมิ เพราะมีความเชื่อสืบต่อกันมาอย่างยาวนาน ว่ากันว่าสถานที่ใดก็ตามที่มีศาลพระภูมิจะช่วยให้สถานที่นั้น ๆ อยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข ปลอดภัย ใช้ชีวิตได้อย่างราบรื่น

โดยเจ้าของบ้านสามารถทดลองเลือกศาลพระภูมิได้ง่าย ๆ เพียงแค่ส่องแอปพอลิเคชันไปที่พื้นที่ที่ต้องการตั้งศาลพระภูมิแล้ว จะเห็นภาพเสมือนจริงของผนังห้องผ่านแอปทันที ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแอปพอลิเคชันนี้จะช่วยทำให้การตัดสินใจซื้อศาลพระภูมิเป็นไปได้ง่ายและสะดวกขึ้น การออกแบบศาลพระภูมิในรูปแบบแอปพอลิเคชันนี้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้ค้าหรือผู้ผลิตศาลพระภูมิมีช่องทางในการเข้าถึงกลุ่มคนยุคใหม่ได้มากยิ่งขึ้น

630420009 : Major Design Arts

Keyword : Design of spirit houses in the context of digital lifestyles

MR. Tanakan BANGNOI : DESIGNING SPIRIT HOUSES IN THE CONTEXT OF DIGITAL LIFESTYLES Thesis advisor : Rueanglada Punyalikhit, Ph.D.

This thesis simulates the design of spirit houses adapted to digital lifestyles. I present a design for spirit houses through an AR, offering a modernized concept to align with the shift from the analog era to the digital age. Living spaces have changed significantly from previous generations; people now often live in vertical or horizontal spaces with limited areas due to work and commuting needs. This shift has transformed preferences for living spaces among the modern generation. In this rapidly growing society, there remains a deeply rooted belief in the supernatural, which has not faded. Both past and present, Thai people value spirit houses based on the long-standing belief that such shrines bring peace, safety, and harmony to a place.

Through the application, homeowners can easily preview a spirit house by pointing their device at the desired area, allowing an augmented reality view of the spirit house within the actual space. I hope this application will simplify and enhance decision-making for purchasing spirit houses. This app-based spirit house design provides vendors and manufacturers with a valuable platform to engage with the modern generation.

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิทยานิพนธ์ การออกแบบศาลพระภูมิในบริบทของวิถีชีวิตดิจิทัล ในครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ตั้งแต่เริ่มเข้าการศึกษาถึงขั้นตอนการนำเสนอวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือตลอดมา

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คุณแม่กิติมา และคุณพ่อวิษณุ และคุณปู่ประดิษฐ์ คุณย่าลออ บางน้อย ผู้ให้ชีวิต จิตใจ ความรู้สึกนึกคิด ผู้มอบความรัก ความอบอุ่น รวมถึงการสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบนี้จะสำเร็จลุล่วงมิได้หากกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานนี้ไม่เกิดจากคุณแม่กิติมา และคุณพ่อวิษณุ ผู้ร่วมเสนอแนวคิดนำธุรกิจที่บ้านมาสร้างสรรค์ผลงานนี้ให้เกิดขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.เรืองลดา ปุณยลิขิต ผู้ให้ความรู้และคำแนะนำต่าง ๆ ค้นหา รูปแบบ เทคนิคและให้คำปรึกษา ความเข้าใจในด้านการพัฒนารูปแบบของผลงาน ผู้ประสิทธิ์ประสาทศาสตร์ วิชาให้ข้าพเจ้าเข้าใจถึงหลักการ การออกแบบที่หลากหลาย รวมไปถึงคำแนะนำการเชื่อมโยงงาน แนวคิดให้แก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชามัณฑนศิลป์ สาขาศิลปะการออกแบบ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่ให้ความรู้ด้านวิชาการ ให้คำปรึกษาชี้แนะทางในการศึกษาด้านศิลปะ ของข้าพเจ้าให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณพี่ น้อง เพื่อน ๆ คู่ชีวิต และทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ ข้าพเจ้าขอขอบคุณทุกท่านอย่างใจจริง

ธนาคาร บางน้อย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
สมมติฐานของการศึกษา.....	3
ขอบเขตการศึกษา	3
ขั้นตอนของการศึกษา.....	3
เวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	3
วิธีการศึกษา	4
แหล่งข้อมูล.....	4
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า.....	4
ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการวิจัย.....	4
การเสนอผลงาน	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ความเชื่อ	5
ประเภทของความเชื่อ	6
ความเชื่อเรื่องวัตถุ.....	7

ความเชื่อในเรื่องพื้นที่.....	8
รูปแบบความเชื่อของศาลพระภูมิ	8
ตำนานศาลพระภูมิ.....	8
สถานที่ตั้งและทิศทางการตั้งศาลพระภูมิ.....	9
ทิศทางมงคลในการตั้งศาลพระภูมิ.....	10
ฤกษ์มงคลวันตั้งศาล	10
การปักเสาตั้งฐาน	11
ของที่ใช้สังเวยศาลพระภูมิ.....	12
การเลือกศาลพระภูมิ.....	12
ขนาดของศาลพระภูมิ.....	12
ความสูงของศาลพระภูมิ.....	13
สีของศาลพระภูมิ.....	13
พิธีตั้งศาลพระภูมิ.....	14
ทิศทางธุรกิจความเชื่อของสังคมไทย.....	15
ความเชื่อกับในพื้นที่ในการแสดงออกและตำแหน่งใหม่ในปัจจุบัน	15
พื้นที่พักอาศัย.....	16
ความนิยมในพื้นที่อยู่อาศัยของคนยุคใหม่.....	17
ทาวน์โฮม	18
ความแตกต่างระหว่าง ทาวน์เฮ้าส์ กับ ทาวน์โฮม.....	18
ความนิยมของบ้านประเภททาวน์โฮม.....	19
รูปแบบของการตกแต่งบ้านที่เป็นที่นิยมปี 2019-2020	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
กระบวนการวิจัยเชิงรูปแบบและทักษะ.....	26
กระบวนการทดสอบและวิจัยเชิงข้อมูล.....	31

การทดลองในเชิงกระบวนการทางดิจิทัล	34
ทดลอง Platform.....	36
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิ.....	38
ผลการทดลอง.....	39
การทดลองสร้างต้นแบบศาลพระภูมิ	39
การทดสอบ AR	39
ผลการสำรวจความคิดเห็น.....	40
ความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่เกี่ยวกับศาลพระภูมิ	40
ความต้องการศาลพระภูมิแบบใหม่.....	40
งานสเกตสรุปแนวความคิดเพื่อต่อยอด.....	41
การนำเข้า Concept สู่ระบบ AR.....	47
กระบวนการให้กลุ่มทดลองทดสอบศาลพระภูมิในระบบ AR	48
สรุปผลการดำเนินการ	49
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	50
การวิเคราะห์ผลการวิจัย	50
ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา	50
บทสรุป.....	51
รายการอ้างอิง	52
ภาคผนวก.....	53
ภาคผนวก ก เอกสารสำเนาการตอบรับบทความตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ	54
ภาคผนวก ข รูปลงพื้นที่เก็บข้อมูลและพบผู้เชี่ยวชาญเพื่อรับข้อเสนอแนะ	56
ประวัติผู้เขียน	61

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 รูปปั้นที่ใช้ประกอบในพิธีบูชา	12
ภาพที่ 2 ตลับเมตรแบบจีน.....	13
ภาพที่ 3 พระเครื่องในรูปแบบ NFT	16
ภาพที่ 4 “ภมร ประเสริฐสรรค์” รองกรรมการผู้อำนวยการ สายงานพัฒนารุทกิจกลุ่มสินค้าทาวนด์โฮม บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน).....	20
ภาพที่ 5 สัดส่วนลูกค้าทาวนด์เฮาส์ของเอพี เปรียบเทียบครั้งแรก 2562 กับครั้งแรก 2563	21
ภาพที่ 6 บรรยากาศการทำต้นแบบทดลองในโรงงาน.....	26
ภาพที่ 7 ต้นแบบโครงสร้างศาลโดยสลับไม้ไปมา.....	27
ภาพที่ 8 ต้นแบบโครงสร้างจากเศษไม้และเหล็กเส้น	27
ภาพที่ 9 ภาพร่างโครงสร้างศาลโดยสลับไม้ไปมา	28
ภาพที่ 10 ภาพสเกตโครงสร้างแบบโปร่ง และคาดการณ์วัสดุกับสีในยุคใหม่ๆ	28
ภาพที่ 11 ภาพสีโครงสร้างแบบโปร่ง และคาดการณ์วัสดุกับสีในยุคใหม่ ๆ.....	29
ภาพที่ 12 ภาพถ่ายบริเวณ หอนาฬิกา (5 ก.ย. 2564).....	29
ภาพที่ 13 ภาพถ่ายบริเวณท่าเรือนนทบุรี (5 ก.ย. 2564).....	30
ภาพที่ 14 ภาพสเกตจากอัตลักษณ์ทำน้ำนนท์และทำน้ำปากเกร็ด	30
ภาพที่ 15 ภาพสีแนวคิดเชิงศิลปะจากอัตลักษณ์ทำน้ำนนท์	31
ภาพที่ 16 ภาพบรรยากาศการสัมภาษณ์ 1	33
ภาพที่ 17 ภาพบรรยากาศการสัมภาษณ์ 2	33
ภาพที่ 18 ภาพการสัมภาษณ์ในรูปแบบการประชุมวิดีโอคอล	34
ภาพที่ 19 ภาพการทดลองแว่นวีอาร์ เมต้า (VR META).....	35
ภาพที่ 20 บุรุษสักการะที่เขนทรัลเวสเกตพระตรีมูรติ(ของเขนทรัลเวิลด์)ในระบบวีอาร์	35

ภาพที่ 21 Platform Spatial ทดสอบระบบ VR กับบุคคลภายนอก 1	36
ภาพที่ 22 Platform Spatial ทดสอบระบบ VR กับบุคคลภายนอก.....	37
ภาพที่ 23 ภาพการจำลองออกแบบศาลในแพลตฟอร์ม Unreal Engine	37
ภาพที่ 24 กระบวนการความคิดและข้อมูล.....	41
ภาพที่ 25 ภาพสเกตการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 1	41
ภาพที่ 26 ภาพสเกตการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 2.....	42
ภาพที่ 27 ภาพสเกตการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 3.....	42
ภาพที่ 28 ภาพสเกตการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 4.....	43
ภาพที่ 29 ภาพการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 1	43
ภาพที่ 30 ภาพการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 2	44
ภาพที่ 31 ภาพการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 3	44
ภาพที่ 32 ภาพการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 4	45
ภาพที่ 33 แบบจำลองศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR (มุมมองเฉียง).....	45
ภาพที่ 34 แบบจำลองศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR (มุมมองด้านหน้า).....	46
ภาพที่ 35 ขนาดของส่วนประกอบของศาลพระภูมิ.....	46
ภาพที่ 36 ภาพจำลองบรรจุกษัตริย์ของศาลพระภูมิ.....	47
ภาพที่ 37 งานโมเดล 3D ในโปรแกรม Blender.....	47
ภาพที่ 38 คิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าชมโมเดลศาลพระภูมิ	48
ภาพที่ 39 ภาพการทดสอบระบบในพื้นที่แบบ Real time.....	48
ภาพที่ 40 บรรยากาศกลุ่มผู้ทดลองใช้งานระบบ	49
ภาพที่ 41 ผู้วิจัยเข้าโรงงานทดลองตัดโมเดลไม้	57
ภาพที่ 42 ลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง	57
ภาพที่ 43 ทดลองแว่น VR ของ Meta luck.....	58
ภาพที่ 44 รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้าน AR/VR.....	58

ภาพที่ 45 รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้าน 3D Modeling ของไทย 59

ภาพที่ 46 บรรยายภาคกลุ่มผู้ทดลองใช้งานระบบศาลพระภูมิในโลกดิจิทัลร่วมกัน 59

ภาพที่ 47 สอนกลุ่มผู้ทดลองใช้งาน AR..... 60

ภาพที่ 48 บรรยายภาคสอบวิจัยผ่านระบบ Zoom 60

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในอดีตที่ผ่านมา ประเทศไทยเป็นสังคมเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม (Traditional Society) เป็นสังคมที่การดำเนินชีวิตจะมีขอบเขตอยู่ในบริเวณพื้นที่นั้น ๆ เนื่องจากการคมนาคม และความเร็วในการสื่อสารยังคงล่าช้า จึงทำให้มีอิทธิพลจากด้านนอกน้อย ผู้คนส่วนใหญ่จะยึดความเชื่อ ศาสนา ไสยศาสตร์ เป็นที่พึ่งในการดำเนินชีวิต สามารถเห็นได้จากพิธีกรรมที่สืบทอดต่อกันมานั้น จะสอดแทรกเรื่องของความเชื่อทางศาสนา และไสยศาสตร์เสมอ แต่ในปัจจุบันด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสารที่รวดเร็ว และอิทธิพลจากประเทศตะวันตก ทำให้สังคมไทยมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมไปถึงเรื่องของความเชื่อทางด้านไสยศาสตร์ และศาสนา ที่อยู่กับคนไทยมาช้านาน เริ่มจะหมดความสำคัญหรือค่อยๆเลือนหายจากสังคมไทย เราจะพบว่าคนไทยในปัจจุบันนั้นมีความรู้ ความเข้าใจ และการเข้าถึง เกี่ยวกับความเชื่อ ศาสนา และไสยศาสตร์ ลดน้อยลงหรือเปลี่ยนแปลงไป

จากการสำรวจขององค์กรพิว ในปี 2020 นั้น ประเทศไทยมีคนไร้ศาสนาเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 โดยกลุ่มไร้ศาสนากล่าวว่า สาเหตุของการไม่นับถือศาสนาเป็นการเสื่อมศรัทธา และความไม่มีเหตุผล ความมั่งงาย ความยุ่งยากของพิธีกรรม ไม่ได้ประโยชน์ และผิดหวังกับบุคคลที่อยู่ในศาสนา โดยบุคคลไร้ศาสนาส่วนมากจะมีการศึกษาที่สูง เป็นบุคคลในวัยทำงาน นอกจากนี้แล้วการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่รัดตัวยิ่งขึ้น ทำให้คนในสังคมต้องแข่งขันกับเวลา การหาเงินเพื่อเลี้ยงชีพ และการอยู่รอดในสังคม เป็นสาเหตุให้ค่านิยม ความเชื่อแบบดั้งเดิมเปลี่ยนแปลงไป

จางง อติวัฒน์สิทธิ และเพ็ญศรี กาญจโนมัย (ม.ป.ป.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พุทธศาสนา เข้ากันได้หรือไม่กับความทันสมัย พบว่านิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 118 คน มีทัศนคติด้านลบต่อพระพุทธศาสนา โดยให้เหตุผลว่าศาสนาเป็นสิ่งที่ล้าหลังและไม่ทันสมัย เต็มไปด้วยพิธีกรรมที่มั่งงาย ไม่มีประโยชน์และเป็นเครื่องมือของทุนนิยม

จากงานวิจัยที่อ้างอิงจากข้างต้นแสดงให้เห็นถึงทัศนคติของคนรุ่นใหม่กับความเชื่อดั้งเดิมที่ไปในด้านลบ รวมถึงเหตุผลของความไม่มีประโยชน์ของศาสนาไม่ว่าจะเป็นพิธีกรรมหรือคำสอนของศาสนา

ศาลพระภูมิ เป็นสิ่งที่สะท้อนความเชื่อของคนไทยมาช้านาน ความเชื่อเกี่ยวกับ “พระภูมิ” ตามความเชื่อองค์พระภูมิจะมีฐานะเป็นรุกขเทวดา คำว่า “ภูมิ” หมายถึง ดิน พระภูมิ จึงหมายถึง

เทวดาที่ดูแลรักษาพื้นที่ดินนั้น ๆ ศาลพระภูมิมิใช่ธรรมเนียมหรือข้อปฏิบัติที่ทำต่อกันมา ตั้งแต่พื้นที่ การตั้งศาล ลักษณะของศาลพระภูมิ ฤกษ์วันตั้งศาลพระภูมิ และพิธีกรรมในการตั้งศาลพระภูมิ ซึ่งศาลพระภูมิเป็นสัญลักษณ์แห่งความเชื่อที่พบเห็นได้ง่าย และยังคงมีอยู่ที่ทุกที่คู่กับสิ่งปลูกสร้าง ในปัจจุบัน ตั้งแต่ที่อยู่อาศัยส่วนบุคคลไปถึงห้างสรรพสินค้า สถานที่ราชการ และพื้นที่สาธารณะ และ เราจะสังเกตได้ว่าทิศทางลักษณะการอยู่อาศัยของคนรุ่นใหม่เปลี่ยนแปลงไปจากแต่ก่อนมาก ผู้คน มีแนวโน้มที่ย้ายเข้ามาอยู่ในเมืองมากขึ้น อุปสงค์ในการซื้อที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่อุปทานที่มีอย่างจำกัด ทำให้ราคาที่ดินพุ่งสูงขึ้น เหตุผลเหล่านี้ทำให้ Developer ผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์จำเป็นต้องรับ เปลี่ยนการผลิตให้เข้ากับยุคปัจจุบันโดยการลดขนาดลงมาเพราะถ้าผลิตขนาดใหญ่ จะต้องขาย ในราคาที่แพง และผู้คนรุ่นใหม่ไม่มีกำลังซื้อมากพอ โดยจะเห็นได้ว่าผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ผลิต ห้องคอนโดที่เล็กลง ซึ่งปัจจุบันเริ่มต้นที่ 21 ตารางเมตรเท่านั้น หรือการผลิตทาวน์โฮมขึ้นมา เป็นทางเลือกมากขึ้น สำหรับผู้ที่มองหาบ้านแต่มีกำลังทรัพย์ไม่พอที่จะซื้อบ้านเดี่ยว ทาวน์โฮมนั้น เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่คนวัยทำงานในยุคปัจจุบันเลือกที่จะซื้อเพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่าคนรุ่นใหม่ นั้น มีพื้นที่จำกัดในการอยู่อาศัย

ตัวผู้ศึกษาเล็งเห็นว่า ศาลพระภูมินั้นเป็นสิ่งที่ยังคงพบเห็นง่ายแต่มีแนวโน้มที่ลดลง ด้วยทัศนคติ ลักษณะการอยู่อาศัยที่เปลี่ยนแปลงของคนยุคใหม่ ข้อจำกัดของพื้นที่อยู่อาศัย รูปแบบ ของความเชื่อดั้งเดิมไม่เข้ากับยุคสมัย ทำให้มีแนวโน้มที่จะเกิดความเชื่อและวัตถุมงคลทางความเชื่อใหม่ ๆ อย่างเห็นได้ชัด และผู้ศึกษาเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจึงจัดทำงานวิจัยนี้ขึ้นมาเพื่อศึกษาถึงความเชื่อ ที่เปลี่ยนแปลงของความเชื่อในยุคสมัยใหม่ ความต้องการในกลุ่มคนรุ่นใหม่ โดยจะเจาะกลุ่มไปยังผู้ที่มี อายุ 25-35 ในกรุงเทพฯ-นนทบุรี เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปออกแบบและนำเสนอศาลพระภูมิในรูปแบบ ที่แตกต่างออกไป เพื่อให้สัญลักษณ์แห่งความเชื่อที่เติบโตไปพร้อมกับสังคมสมัยใหม่ได้ และหวังว่า จะความรู้ที่ได้จากการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์กับผู้ผลิตศาลพระภูมิ ให้สามารถเข้าใจความต้องการ และตอบสนองความเชื่อของคนรุ่นใหม่มากขึ้น

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อและความต้องการเรื่องศาลพระภูมิที่เปลี่ยนแปลง เนื่องจาก ความจำกัดทางด้านที่อยู่ของคนในวัย 25-35 ปี และวิเคราะห์แนวคิดที่ได้นำมาสร้างองค์ความรู้ใหม่ เกี่ยวกับศาลพระภูมิของคนยุคใหม่
2. นำองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษามาออกแบบและสร้างคุณค่า เพื่อให้เกิด ความเข้าใจระหว่างผู้ผลิตศาลพระภูมิและกลุ่มลูกค้ายุคใหม่ ให้เข้าไปอยู่ในพื้นที่ที่เปลี่ยนแปลงตาม ยุคสมัย

3. สร้างรูปแบบการนำเสนอศาลพระภูมิในรูปแบบใหม่เพื่อให้กับผู้ประกอบการนำแนวคิดศาลพระภูมิในรูปแบบใหม่ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ และตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มลูกค้าในยุคสมัยใหม่

สมมติฐานของการศึกษา

1. ความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิของคนในวัยทำงานเปลี่ยนไปตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสาร อิทธิพลจากประเทศตะวันตก พื้นที่อยู่อาศัยที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัย
2. รูปแบบตัวเลือกที่มากขึ้นเพื่อเป็นภูมิความคิดให้แก่ผู้ประกอบการ นำส่งต่อสู่ตัวเลือกให้ผู้ในยุคใหม่ที่ต้องการตัวเลือกศาลให้เข้ากับพื้นที่
3. รูปแบบของสื่อบัสดูหรือการสื่อสารเชิงโครงสร้างและการตลาด

ขอบเขตการศึกษา

1. ศึกษาด้านความเชื่อ ความต้องการ พื้นที่การอยู่อาศัย ของบุคคลในวัย 25-35 ปี ที่อาศัยในกรุงเทพ และ จังหวัดนนทบุรี
2. ออกแบบศาลพระภูมิที่ถูกต้องตามหลักความเชื่อแบบดั้งเดิม ในรูปแบบที่ทันสมัย

ขั้นตอนของการศึกษา

1. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อเรื่อง ข้อมูล หลักเกณฑ์ ศาลพระภูมิและศึกษารูปแบบศาลพระภูมิ และปัญหาพื้นที่ ข้อจำกัด
2. ออกแบบศาลพระภูมิที่ได้จากวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อทำเป็นแบบสอบถามให้กลุ่มทดลอง
3. ทำแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องความเชื่อและความต้องการ นำศาลพระภูมิที่ออกแบบนำเสนอกลุ่มทดลอง เพื่อหาความต้องการเกี่ยวกับศาลพระภูมิโดยมุ่งเน้นที่คนกลุ่มวัยช่วงอายุ 25-35 ปี ที่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพและนนทบุรี
4. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มทดลองและสร้างการนำเสนอใหม่จากผลการทดลอง

เวลาที่ใช้ในการวิจัย

ประมาณ 4-6 เดือน

วิธีการศึกษา

1. สืบค้นข้อมูลความเชื่อ
2. สืบค้นรูปแบบของศาลพระภูมิในแต่ละพื้นที่และความเชื่อ
3. สืบค้นปัญหาพื้นที่จำกัดของบ้านลักษณะการอยู่อาศัยของคนยุคใหม่เพื่อนำมาออกแบบ

ศาลพระภูมิ

4. รวบรวมแบบสอบถามความคิดเห็น
5. ตกตะกอน วิเคราะห์ แยกแยะ ข้อมูลที่ได้มา
6. สื่อสารออกมาในรูปแบบของผลงาน
7. วิเคราะห์ แสดงผล และสรุปผล

แหล่งข้อมูล

1. โรงงานท่าศาลา วิชาการช่าง จ.นนทบุรี
2. พรหมณ์ที่เป็นคนตั้งศาลพระภูมิ
3. กลุ่มแบบทดลองที่ทำแบบสอบถาม
4. ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
5. ข้อมูลจากพื้นที่ที่ไปศึกษา

อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

1. เอกสารสอบถามออนไลน์
2. อินเทอร์เน็ต
3. โทรศัพท์
4. Google form
5. Video/Voice Interview

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการวิจัย

(โดยประมาณ) 100,000 บาท

การเสนอผลงาน

1. นำเสนอในรูปแบบของผลงาน
2. รูปภาพขั้นตอนกระบวนการทำงาน
3. เล่มวิทยานิพนธ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเชื่อ

ความเชื่อเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ ย้อนกลับไปในสมัยก่อนความรู้ความเข้าใจกับองค์ความรู้นั้นของมนุษย์ยังไม่มากพอที่จะเข้าใจในเรื่องของธรรมชาติบางอย่าง ดังนั้นเมื่อเกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น อุทกภัย อัคคีภัย พายุร้าย พายุผ่า โรคระบาด และวาทภัยต่าง ๆ ซึ่งยากที่จะคาดเดากับไม่สามารถป้องกันได้ในสมัยนั้น มนุษย์ได้มีความเชื่อว่าเป็นผลจาก เทพพระเจ้า ผี ปีศาจ หรือสิ่งที่มองไม่เห็น ที่มีอำนาจในการกระทำสิ่งต่างๆที่อธิบายไม่ได้เหนือธรรมชาติและในบางครั้งนำมาซึ่งความสุขกับความสูญเสีย “ความเชื่อ” เลยกำเนิดขึ้นจากความคิดของมนุษย์ ตามมาซึ่งพิธีกรรม การสักการะ บูชาเทพ บูชาผี รวมไปถึงศาสนา ซึ่งเป็นวิธีที่มนุษย์เรานั้นใช้เชื่อมต่อกับความเชื่อและการตั้งกฎเกณฑ์

ความเชื่อ คือ การยอมรับว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความจริงหรือเป็นสิ่งที่เราไว้วางใจ ความจริงหรือความไว้วางใจที่เป็นรูปของความเชื่อนั้น ไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นความจริงที่ตรงตาม หลักเหตุผลหรือหลักวิทยาศาสตร์ใด ๆ คนที่เชื่อในฤกษ์ยามก็จะถือว่า วันเวลาการโคจรของ ดวงดาวจะก่อให้เกิดผลต่อตัวมนุษย์คนที่เชื่อเครื่องรางของขลังก็จะมีคามยึดมั่นว่า เครื่องราง ของขลังให้คุณให้โทษแก่ตนได้จริง ตัวอย่างของความเชื่อ ได้แก่ไสยศาสตร์ โหราศาสตร์ โชคกลาง ของขลัง ผีसाง นางไม้ ความเชื่ออำนาจลึกลับ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ อิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ เหล่านี้เป็นต้น (กลุ่มวิทยาลัยครุภาคใต้, 2526)

ธวัช ปุณโณทก (2528) ได้กล่าวถึง ความเชื่อไว้ว่า ความเชื่อ คือ การยอมรับอันเกิดอยู่ในจิตสำนึกของมนุษย์ต่อพลังอำนาจเหนือธรรมชาติ ที่เป็นผลดีหรือผลร้ายต่อมนุษย์นั้นๆ หรือสังคมมนุษย์นั้น ๆ แม้ว่าพลังอำนาจเหนือธรรมชาติเหล่านั้น ไม่สามารถที่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นความจริง แต่มนุษย์ในสังคมหนึ่งยอมรับและให้ความเคารพเกรงกลัวสิ่งเหล่านี้ เรียกว่าความเชื่อ ฉะนั้นความเชื่อจึงมีขอบเขตกว้างขวางมาก ไม่เพียงแต่จะหมายถึงความเชื่อในดวงวิญญาณทั้งหลาย (Belief in spiritual beings) ภูตผี คาถาอาคม โชคกลาง ไสยเวทต่าง ๆ ยังรวมถึงปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มนุษย์ยอมรับนับถือ เช่น ต้นไม้ (ต้นโพธิ์ ต้นไทร) ป่าเขา เป็นต้น

ความเชื่อ หมายถึง เห็นตามด้วย มั่นใจ ไว้วางใจ นับถือ และในลักษณะคล้ายกันนี้ มานิต มานิตเจริญ กล่าวว่ ความเชื่อหมายถึง เห็นจริงด้วย วางใจ ไว้วางใจ มั่นใจ และนับถืออนึ่ง พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ให้ความหมายเกี่ยวกับความเชื่อไว้ 2 นัยด้วยกัน คือ

1. การยอมรับข้อเสนอข้อใดข้อหนึ่งได้ว่าเป็นความจริง การยอมรับเช่นนี้ โดยสาระสำคัญแล้วเป็นการรับเชิงพุทธิปัญญา แม้ว่าจะมีอารมณ์สะเทือนใจเข้ามาประกอบร่วมด้วย ความเชื่อจะก่อให้เกิดภาวะทางจิตขึ้นในบุคคลซึ่งอาจจะเป็นพื้นฐาน สำหรับการกระทำโดยสมัครใจของบุคคลนั้น ความเชื่อ อาจจะมีพื้นฐานจากหลักฐานข้อเท็จจริงที่เชื่อได้หรือมีพื้นฐานจากความเดียดฉันท์จากการนี้กรู้เอาเอง หรือจากลักษณะที่ทำให้เกิดความเข้าใจไขว่เขวก็ได้ เพราะฉะนั้น ความเชื่อจึงมีได้ขึ้นอยู่กับความจริงเชิงวัตถุวิสัยในเนื้อหาความเชื่อแปลกกิตติการก็ได้ คนเราอาจจะกระทำการอย่างแข็งขันจริงจัง หรืออย่างบ้ำคลั่งด้วยความเชื่อที่ผิดได้เท่าๆ กับที่ทำด้วยความเชื่อที่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม การทำที่ใช่สติปัญญาใดๆ ก็ตาม ย่อมต้องอาศัยความเชื่ออยู่ด้วยเสมอ แต่สติปัญญาเองนั้น อาจใช้มาทดสอบความเชื่อและตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องพื้นฐานความเชื่อนั้นได้

2. การยอมรับข้อเสนอข้อใดข้อหนึ่งว่า เป็นจริงโดยที่ยังมิได้พิสูจน์ได้โดยวิธีการของวิทยาศาสตร์

จากคำจำกัดความต่าง ๆ ข้างต้น จึงพอสรุปความหมายของความเชื่อไว้ว่า “ความเชื่อ” หมายถึง การยอมรับต่าง ๆ ว่าเป็นจริง มีอยู่จริง และมีอำนาจที่จะบันดาลให้เกิดผลดีหรือผลร้ายต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ถึงแม้ว่าสิ่งนั้นจะไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นความจริงด้วยเหตุผล แต่เป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มชนหรือสังคม

นักสังคมวิทยาชาวอเมริกัน มิทเชล เมย์ ได้กล่าวว่า หากบุคคลกำหนด (เชื่อว่า) สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลนั้น ถ้าเชื่อได้ว่าเป็นจริงสถานการณ์ก็จะเป็นจริงในความเชื่อนั้น เพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจของบุคคลเหมือนที่ว่า เชื่อว่าสถานที่นั้นจะมีจริง ความดีจะเอาชนะทุกสิ่ง ไม่ก็เชื่อว่าเพื่อนคนนั้นเป็นมิตร จะทราบได้ว่าความเชื่อทำให้สภาพทางจิตใจนั้นดีขึ้นในสิ่งที่ยังไม่เกิด แต่เมื่อมันเกิดขึ้นแล้วมันก็จะมีความที่จะเป็นจริงหรือไม่จริงก็ได้เช่นกัน

ประเภทของความเชื่อ

1. ความเชื่อทางพระพุทธศาสนา เนื่องจากคนไทยนับถือพระพุทธศาสนามาตั้งแต่บรรพบุรุษ ความเชื่อจึงมุ่งเน้นพระรัตนตรัยหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา

2. ความเชื่อเกี่ยวกับวิทยาคม เป็นความเชื่อเรื่องสิ่งลึกลับที่เหนือธรรมชาติ ไม่สามารถพิสูจน์ทราบได้ด้วยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ แยกออกได้เป็น 2 เรื่อง คือ ความเชื่อเรื่องเวทมนตร์คาถา เป็นจำพวกตัวอักษรหรืออักขระที่ผูกเป็นข้อความ ถือว่ามีอำนาจลึกลับแฝงเร้นอยู่ เมื่อนำไปใช้ตามที่กำหนด เช่น นำไปบริกรรม เสกเป่าหรือสวด เชื่อว่าจะเกิดความศักดิ์สิทธิ์หรือเกิดความขลัง ปัจจุบันความเชื่อประเภทนี้ได้ลดน้อยลง ด้วยเหตุความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามาแทนที่

3. ความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง เป็นความเชื่อในสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ไม่ใช่สิ่งที่มีมนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น เชื่อว่า สามารถป้องกันอันตราย ยิง แทง ฟันไม่เข้า ตัวอย่างเช่น เหล็กไหล เขี้ยวเสือ ฯลฯ

4. ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อประเภทนี้น่าจะเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับคนไทยมาแต่อดีต ส่วนมากจะพบเห็นได้จากพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง รูปเหมือนพระสงฆ์ที่เคารพเลื่อมใส เป็นพระเกจิอาจารย์ อาจกล่าวรวมไปถึงศาลปู่ตา ศาลหลักเมือง ศาลเจ้าพ่อ ศาลเจ้าแม่ ความเชื่อประเภทนี้ ยังคงมีปรากฏให้เห็นในสังคมไทยยุคปัจจุบัน

5. ความเชื่อเรื่องผีसांगเทวดา สิ่งลึกลับที่มองไม่เห็นตัวตน ถือว่ามีอิทธิฤทธิ์และอำนาจเหนือมนุษย์ สามารถให้คุณให้โทษก็ได้ สิ่งเหล่านี้ ทางวิทยาศาสตร์ยังไม่สามารถหาบทสรุปได้แน่ชัดว่ามีจริงหรือไม่ บางครั้งในสิ่งที่เกิดขึ้นก็มีเหตุอันน่าเชื่อถือ

6. ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ หมายถึง วิชาว่าด้วยการพยากรณ์ โดยอาศัยดาราศาสตร์เป็นหลัก ความเชื่อเช่นนี้ปรากฏแพร่หลายในทุกชนชั้นของสังคมไทย จนกระทั่งมีการเรียนการสอน สืบทอดอย่างเป็นทางการ และยึดถือเป็นอาชีพ บทความดี ๆ

ความเชื่อเรื่องวัตถุ

วัตถุมงคล หมายถึง เครื่องรางของขลังที่เชื่อว่าจะนำความสุขความเจริญเป็นต้นมาให้ หรือป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ วัตถุมงคล เป็นเรื่องของความเชื่อและศรัทธาในสิ่งของที่สร้างขึ้น มีความสัมพันธ์ทางด้านศาสนา ตามสมัยนิยมตั้งแต่โบราณกาลมีหลักฐานเป็นวัตถุมงคลที่สร้างขึ้น มีอายุเก่าแก่เกือบ 2,000 ปี วัตถุมงคลจะมีมากมายในสังคมไทย เช่น พระเครื่อง, พระกริ่ง, พระกริ่งปวเรศ, ปลัดขิก, ผ้ายันต์, ตะกรุด, มืดหมอ, องค์เทพที่เป็นทางศาสนาอื่น ๆ เช่น พระพรหม, พระตรีมูรติ, พระราหู

สำหรับเครื่องราง เป็นสิ่งที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณกาลนับพันปีมาแล้ว และประวัติเครื่องรางของขลังไม่ได้มีเฉพาะแต่ในเมืองไทยเท่านั้น ชนชาติอื่น ๆ ก็มีเครื่องรางใช้กันมานานแล้ว โดยเชื่อกันว่าของสิ่งนี้จะสามารถปกป้องคุ้มครองภัยอันตรายต่าง ๆ ให้ได้ รวมทั้งในเรื่องของโชคลาภ ความโชคดีทั้งหลายทั้งปวง

วัตถุมงคลและเครื่องรางของขลัง จึงนับเป็นเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่มีอยู่คู่กับมนุษย์ตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ จนถึงทุกวันนี้ วัตถุมงคล-เครื่องรางของขลัง ในยุคสมัยที่เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้ายังเป็นที่ยอมรับและมีความเชื่อถือ

สำหรับความเชื่อในเรื่อง เครื่องราง ของคนไทย มีมาแต่ครั้งโบราณ ดังจะเห็นได้ในวรรณกรรมที่มีการกล่าวถึงอยู่เสมอ ๆ โดยเฉพาะเครื่องรางที่นักรบใช้ติดตัวในยามออกศึกสงคราม เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้ห้าวหาญไม่เกรงกลัวข้าศึก โดยเชื่อกันว่า เครื่องราง ที่สร้างขึ้นด้วยวิชาไสยศาสตร์ชั้นสูง โดยพระเกจิอาจารย์ผู้มีวิชาอาคมอันเข้มขลัง จะสามารถช่วยคุ้มครองป้องกันภัยรอบตัวได้เป็นอย่างดี

การบูชาวัตถุมงคลควรเข้ามาบูชาด้วยเงินของตนเองจะขลังกว่ามีผู้ให้มา เพราะถ้ารับจากผู้อื่นมา ถือว่าบูชาแทนเขา บุญและความขลังจะน้อยกว่าเข้ามาบูชาเอง

วัตถุมงคล ในศาสนาพุทธ หรือเรียกกันโดยทั่วไปว่า พระเครื่องราง หรือพระเครื่อง คือ รูปสมมติของพระพุทธเจ้าที่มีขนาดเล็ก สร้างเพื่อเป็นที่ระลึกถึงพระพุทธเจ้า และเพื่อสืบทอดพระศาสนา พระเครื่องอาจจะรวมถึงรูปสมมติของพระโพธิสัตว์, พระอริยสงฆ์และเทพเจ้าที่มีขนาดเล็กด้วย วัตถุมงคล ทางพุทธศาสนานั้นประกอบด้วย 2 ประเภท วัตถุมงคล ภายนอก เช่น วัตถุที่สร้างมาจากดิน โลหะ ฯลฯ วัตถุมงคล ภายใน หรือที่เรียกว่า มงคลชีวิต คือคำแนะนำในการดำเนินชีวิต เพื่อความสุขและความเจริญก้าวหน้าของชีวิต ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ 38 ข้อ ในมหามงคลสูตร หรือเรียกว่า มงคล 38 ประการ

ความเชื่อในเรื่องพื้นที่

เชื่อในเรื่องของพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ต่างๆว่ามีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ไม่สามารถอธิบายได้ เป็นเรื่องคู่กับมนุษย์มาช้านาน ในหลายเชื้อชาติความเชื่อในเรื่องพื้นที่นี้นำมาซึ่งเรื่องเล่ามากมายที่มีองค์ประกอบคล้าย ๆ กัน มั่งจะมีเทวดา หรือสิ่งดีงามและชั่วร้ายปกป้อง ทำลาย รักษา ในพื้นที่ ๆ เดียวกันไว้มีสิ่งพวกนี้สถิตอยู่ เราต้องสมควรเคารพพื้นที่นี้อย่างยำเกรง และหนึ่งในสิ่งที่คนไทยเราเชื่อกัน คือ เรื่อง “เจ้าป่า เจ้าเขา” น่าจะเป็นเทวดาประจำถิ่น หรือประจำท้องถิ่น ซึ่งเป็นใหญ่ในที่แห่งใดแห่งหนึ่งโดยเฉพาะ บางครั้งก็เรียกว่า พระภูมิเจ้าที่ เจ้าทุ่ง หรือ เทพารักษ์ แต่ถ้าสถิตอยู่ในต้นไม้ ก็เรียกว่า รุกขเทวดา หรือมีอีกชื่อเรียกว่า "พระพนัสบดี" แปลว่า ผู้เป็นใหญ่แห่งป่า ซึ่งน่าจะมีทั้งเพศหญิง และเพศชาย

รูปแบบความเชื่อของศาลพระภูมิ

ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของ ศาลพระภูมิ ไว้ว่า

ศาลพระภูมิ หมายถึง ที่สถิตของเทพารักษ์ประจำพื้นที่และสถานที่ทำด้วยไม้เป็นเรือนหลังคาทรงไทยตั้งอยู่บนเสาเดียว ปัจจุบันทำด้วยปูนเป็นรูปปราสาทก็มี จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี ได้ให้ความหมายของ ศาลพระภูมิ ไว้ว่า

ศาลพระภูมิ ศาลที่สร้างขึ้นเพื่อให้เป็นที่สถิตของเทพารักษ์ พบได้ทั่วไปในประเทศไทย และยังพบว่า มีปรากฏในประเทศลาวและกัมพูชา อีกด้วย มีลักษณะเป็นบ้านหรือวิหารหลังเล็กตั้งอยู่บนเสาเดียว หรือปะรำ ทำจากปูนหรือไม้เป็นต้น ตั้งไว้ในจุดที่เชื่อว่าเป็นมงคล ซึ่งมักจะอยู่ริมรั้วหรือมุมหนึ่งนอกบ้าน และบ้านหนึ่งก็อาจมีศาลพระภูมิมากกว่าหนึ่งหลัง

ตำนานศาลพระภูมิ

ตำนานศาลพระภูมิเล่าว่า กาลครั้งหนึ่งมีพระเจ้ากรุงพาลี พระองค์หนึ่งมีนามว่า “พระภูมิ” ครองกรุงพาลีมาช้านาน จนมีพระโอรสถึง 9 องค์ ซึ่งแต่ละองค์ทรงมีพระปรีชาสามารถด้วยประการต่าง ๆ พระภูมิจึงทรงตั้งพระโอรสไปเป็นพระยาปลัดรักษาสิ่งต่าง ๆ คือ พระชัยมงคล มีหน้าที่รักษาเคหะสถาน บ้านเรือน หอค้าต่าง ๆ พระนคร-ราช รักษาค่ายทวาร พระเทวเถร รักษาคอกสัตว์

พระชัยสพ รักษาอู่ข้าว พระคนธรรพ์ รักษาเรือนหอ พระวันรัต รักษาที่นาพระธรรมิกราช ดูแลรักษา อารามและอุทยานต่าง ๆ และพระทาสราช ทำหน้าที่รักษาแม่น้ำเรียกว่าพระโอรสแต่ละองค์จะทำหน้าที่ปกป้องรักษาสถานที่ไปคนละอย่าง โดยมีพระภูมิเป็นผู้ควบคุมดูแลการทำงานของพระโอรส นอกจากนี้ พระเจ้ากรุงพาลียังมีบริวารคนสนิทอยู่อีก 3 คน คือ นายจันถิ นายจันทิส และเจ้าสพ พระเชิงเรือ่น ทำหน้าที่รับใช้อยู่ตีนโรงตีนศาลด้วยแต่ทำไม พระภูมิ ซึ่งเป็นพระเจ้ากรุงพาลีต้องมาทำหน้าที่รักษาทรัพย์สินทั้งหลายในโลกมนุษย์ ทั้ง ๆ ที่แค่ครองกรุงพาลีอย่างเดียวก็เป็นเรื่องหนักหนาสาหัสอยู่แล้ว ซึ่งมีตำนานความเป็นมาซึ่งเขียนไว้ในตำนานพุทธศาสนากล่าวถึง พระภูมิว่า เมื่อครั้งที่ พระพุทธเจ้ายังเป็นเพียงพระโพธิสัตว์ กำลังบำเพ็ญญาณอยู่ที่ต้นนิโครธาอันไพศาล ตกกลางคืนก็เกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝัน พระเจ้ากรุงพาลีนามว่า “พระภูมิ” เสด็จมาไล่ที่ ขับไล่พระโพธิสัตว์ออกจาก แผ่นดินกรุงพาลี พระโพธิสัตว์จึงทรงขอพื้นที่เพื่อใช้ในการบำเพ็ญญาณทางธรรมจากพระเจ้ากรุงพาลี เพียงแค่ 3 ก้าวเดิน พระภูมิทรงเห็นว่าที่ดินเพียงจิบจ้อยแค่นี้เองทำไมจะให้ไม่ได้ จึงทรงอนุญาตให้ที่ดิน 3 ก้าวเดินตามที่พระโพธิสัตว์ขอแล้วก็เกิดเหตุการณ์อภินิหารต่อหน้าพระเจ้ากรุงพาลี เมื่อพระโพธิสัตว์ย่างเท้าเพียง 2 ก้าวก็พ้นเขตแดนกรุงพาลีจนสุดขอบโลก เล่นเอาพระภูมิเดือดร้อนต้องระเห็จไปอยู่นอกฟ้าป่าหิมพานต์โน่น

พระเจ้ากรุงพาลีจึงต้องให้คนสนิททั้งสาม มาทูลขอที่ดินคืนจากพระโพธิสัตว์ พระองค์ก็ทรงเมตตาคืนที่ดินทั้งหมดให้แก่พระเจ้ากรุงพาลี เพื่อให้พระภูมิใช้เป็นที่อยู่อาศัยบำเพ็ญตนในสุจริตธรรม และเพื่อป้องกันมิให้พวกจันฑาลหรือโจรไม่มีที่อยู่อาศัยอยู่ในที่ตินั้น ทำให้โลกเกิดสันติสุข พระภูมิจึงได้กลายเป็นผู้ปกป้องรักษาทรัพย์สินต่าง ๆ ในโลกมนุษย์ตั้งแต่นั้นมา มนุษย์จึงต้องศาลให้พระภูมิมาลิงสถิตย์เพื่อช่วยปกป้องรักษาบ้านเรือน และคนในครอบครัวให้อยู่เย็นเป็นสุข

สถานที่ตั้งและทิศทางการตั้งศาลพระภูมิ

สิ่งที่สำคัญในการตั้งศาลพระภูมิคือทิศทางการตั้งศาลพระภูมิ หรือที่คนจีนก็เรียกว่าเป็น ฮวงจุ้ย การจัดวางวัตถุมงคลไว้ส่วนไหนต้องดูเรื่องทิศทางลม หรือบริเวณที่ตั้งเป็นหลักเพราะเชื่อว่า จะเรียกแต่สิ่งดี ๆ เข้ามาในบ้าน

1. ที่ตั้งต้องอยู่บริเวณพื้นดิน ไม่ตั้งบริเวณเดียวกับพื้นของตัวบ้าน
2. ถ้าไม่มีพื้นที่ที่เป็นพื้นดินก็สามารถตั้งศาลพระภูมิบนชั้นดาดฟ้าได้ แต่ส่วนใหญ่ศาลที่ตั้งบนดาดฟ้าจะเป็นศาลเทพต่าง ๆ อย่างเช่น พระพรหม หรือ พระนารายณ์ ไม่ใช่พระภูมิเจ้าที่ตรงจุดที่ตั้งของศาลพระภูมิ ศาลพระพรหม จะต้องไม่ถูกเงาของตัวบ้านทับตัวศาล
3. ที่ตั้งของศาลพระภูมิควรอยู่ห่างจากบริเวณห้องน้ำ
4. ไม่ควรตั้งศาลพระภูมิให้อยู่ใกล้ตัวบ้านมากนัก
5. ห้ามหันหน้าศาลพระภูมิไปทิศทางที่ตั้งของห้องน้ำ
6. อย่าตั้งศาลพระภูมิให้ตรงกับประตูหน้าบ้าน

7. ควรตั้งศาลพระภูมิให้ห่างจากรั้วหรือกำแพงบ้านอย่างน้อย 1 เมตร
8. ถ้ายกพื้นที่ตั้งศาลพระภูมิให้สูงจากพื้นดินได้ 1 คืบจะดีมาก
9. ความสูงของศาลพระภูมิ ควรสูงอยู่เหนือระดับสายตาของคนเป็นเจ้าของบ้านเล็กน้อย

ทิศทางมงคลในการตั้งศาลพระภูมิ

ทิศที่ควรหันหน้าศาล: ทิศตะวันออกเฉียงเหนือเป็นทิศที่ดีที่สุดในการตั้งศาลพระภูมิ ถ้าตั้งทิศนี้ได้บ้านจะมีความเจริญรุ่งเรืองตลอดไปที่อาศัยอยู่ที่นี่

ต่อไปเป็นทิศตะวันออก เป็นทิศที่ดีอันดับสองรองลงมา หากตั้งศาลพระภูมิที่ทิศนี้บ้านจะมีความเจริญรุ่งเรืองอยู่ประมาณ 100 ปีจากนั้นก็ค่อย ๆ หายไปเรื่อย ๆ

สุดท้ายทิศตะวันออกเฉียงใต้เป็นทิศที่สามที่ดีในการตั้งศาลพระภูมิ ซึ่งความเจริญรุ่งเรืองจะคงอยู่ประมาณ 50 ปี หลังจากนั้นก็จะค่อย ๆ หายไปเหมือนกันกับลำดับที่สอง

ทิศที่ไม่ควรหันหน้าศาล: ทิศตะวันตกและทิศใต้

ฤกษ์มงคลวันตั้งศาล

มีความเชื่อว่า การเลือกวันเวลาที่ดีในการตั้งศาลพระภูมิ จะยิ่งช่วยเพิ่มประสิทธิผลที่เป็นมงคลให้กับตัวเจ้าของบ้านด้วย

วันและเวลาที่เป็นมงคล

1. วันอาทิตย์ ช่วงเวลา 06.09-08.19 น.
2. วันจันทร์ ช่วงเวลา 08.25-10.39 น.
3. วันอังคาร ช่วงเวลา 06.39-08.09 น.
4. วันพุธ ช่วงเวลา 08.39-10.19 น.
5. วันพฤหัสบดี ช่วงเวลา 10.49-11.39 น.
6. วันศุกร์ ช่วงเวลา 06.19-08.09 น.
7. วันเสาร์ ช่วงเวลา 08.49-10.49 น.

วันต้องห้ามในการตั้งศาลพระภูมิ

1. เดือนธันวาคม: วันพฤหัสบดี กับ วันเสาร์
2. เดือนมกราคม: วันพุธ กับ วันศุกร์
3. เดือนกุมภาพันธ์: วันอังคาร
4. เดือนมีนาคม: วันจันทร์
5. เดือนเมษายน: วันพฤหัสบดี กับ วันเสาร์
6. เดือนพฤษภาคม: วันพุธ กับ วันศุกร์
7. เดือนมิถุนายน: วันอังคาร
8. เดือนกรกฎาคม: วันจันทร์

9. เดือนสิงหาคม: วันพฤหัสบดี กับ วันเสาร์
10. เดือนกันยายน: วันพุธ กับ วันศุกร์
11. เดือนตุลาคม: วันอังคาร
12. เดือนพฤศจิกายน: วันจันทร์

การปักเสาดั้งฐาน

ก่อนจะทำการปักเสาดั้งฐานศาลพระภูมิ จะต้องมีการเตรียมพิธีตั้งศาลพระภูมิ รายการของ
ที่เตรียมมาจะต้องเตรียมให้พร้อมก่อนวันที่จะทำการปักเสาดั้งฐาน

อุปกรณ์ที่ใช้เตรียมพิธีตั้งศาล: พานครุ 1 พาน เอาไว้ใช้สำหรับใส่ข้าว ฐูป เทียนขาว
ดอกไม้หรือพวงมาลัยสด เหล้า บุหรี่ ผ้าขาว เงิน 6 สลึงหรือ 99 บาท

รายการของมงคลใส่หลุมที่ใช้ในปัจจุบัน

1. เหรียญเงิน 9 เหรียญ
2. เหรียญทอง 9 เหรียญ (ใช้เหรียญสลึงหรือเหรียญ 50 สตางค์ก็ได้)
3. ใบเงิน 9 ใบ
4. ใบทอง 9 ใบ
5. ใบนาค 9 ใบ
6. ใบรัก 9 ใบ
7. ใบมะยม 9 ใบ
8. ใบนางกวัก 9 ใบ
9. ใบนางคุ้ม 9 ใบ
10. ใบกาหลง 9 ใบ
11. ดอกบานไม่รู้โรย 9 ดอก
12. ดอกพุทธรักษา 9 ดอก
13. ไม้มงคล 9 ชนิด
14. แผ่น เงิน, ทอง, นาค 1 ชุด
15. พลอยนพเก้า 1 ชุด

ส่วนประกอบของศาลพระภูมิ

บริวารของพระภูมิ: ตุ๊กตาชายหญิง อย่างละ 1 คู่, ตุ๊กตาช้างม้า อย่างละ 1 คู่, ละครยก

2 โโรง

เครื่องประดับศาลพระภูมิ: แจกัน 1 คู่, เชิงเทียน 1 คู่, กระจ่างรูป 1 ใบ, ผ้าผูกเจี๊วด 1 ผืน,
ผ้าพันศาล 1 ชุด (ผ้าแพร 3 สี สีเขียว, สีเหลือง และสีแดง), ฉัตรเงิน-ทอง 2 คู่, ด้ายสายสิญจน์ 1 ม้วน,
ผ้าขาว 1 ผืน, ทองคำเปลว, แป้งเจิม 1 ถ้วย, ดอกบัว 9 ดอก, ดอกไม้ (มาลัย 7 สี)

ภาพที่ 1 รูปปั้นที่ใช้ประกอบในพิธีบูชา

ของที่ใช้สังเวศศาลพระภูมิ

อาหารที่ใช้ถวาย: หัวหมู 1 หัว, ขนมต้มขาว 2 จาน, ไก่ต้ม 1 ตัว, ขนมถั่วแฉะ 2 จาน, เป็ด 1 ตัว, ขนมถั่วฝู 2 จาน, ปลานึ่ง 1 ตัว, ขนมหุซัง 2 จาน, ปู หรือ กุ้ง 1 จาน, เผือก-มันต้ม 1 จาน, บายศรีปากชามยอดไข่ 1 คู่, ฟักทอง 2 ผล, น้ำจิ้ม 2 ถ้วย, แดงไทย 2 ผล, ข้าวสวย 2 ถ้วย, ขนุน 2 จาน, เหล้า 1 ขวด, สับปะรด 2 ผล, น้ำชา 2 ถ้วย, กล้วย 2 หวี, น้ำสะอาด 2 แก้ว, ผลไม้ 5 ชนิด 2 จาน, มะพร้าวอ่อน 1 คู่, พานหมาก พลุ บุหรี่ 1 คู่, ขนมต้มแดง 2 จาน

ผลไม้ที่ห้ามถวายเด็ดขาด: มังคุด, มะเฟือง, น้อยหน่า, ลูกจาก, มะตูม, ละมุด, มะไฟ, กระท้อน, ลูกพลับ, พุทรา, ระกำ, น้อยโหน่ง, ลูกท้อ, มะขวิด, ลางสาด (คนไทยสมัยโบราณเชื่อว่าผลไม้ 15 ชนิดนี้เป็นอัปมงคล ไม่ควรนำมาถวายเป็นสิ่งเวทย์หรือบูชาเป็นอันขาด)

การเลือกศาลพระภูมิ

รูปแบบของศาลพระภูมิ รูปแบบของศาลที่ดีทั่วไปก็จะประกอบไปด้วย เสาของศาลพระภูมิ จานรอง และตัวประสาทศาลของศาลพระภูมิ ทั้งนี้เองถึงแม้รูปแบบของศาลพระภูมิจะไม่ตายตัว แต่ศาลพระภูมิจะต้องมีเสาเพียงตนเดียวจึงจะเหมาะสมที่สุด

ขนาดของศาลพระภูมิ

ขนาดศาลพระภูมินั้น ไม่ได้มีกฎเกณฑ์ว่าบ้านแบบนี้จะต้องเลือกศาลแบบไหน จะขึ้นอยู่กับงบประมาณและความพอใจของเจ้าของบ้าน โดยศาลพระภูมิทั่วไปที่มีขายอยู่ตามท้องตลาดจะต้องเลือกดูหลัก ๆ ที่ความเหมาะสมของพื้นที่บ้าน เพราะศาลพระภูมิแต่ละอันก็จะมีตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงใหญ่ตั้งแต่ เช่น 80, 90, 100, 110, 120 เซนติเมตร

จากข้อมูลร้านอินทศิลป์ ร้านที่ผลิตศาลพระภูมิ มีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องขนาดของศาลพระภูมิว่าระยะความกว้างยาวของศาลต้องใช้ตัวเลขของเงินวัดเท่านั้น เพราะตัวเลขเงิน

นอกจากจะมีหน่วยวัดแบบระบบเมตริกทั่วไป สายวัดนี้ยังมีแถบตัวอักษรจีน มีช่องสีแดง (มงคล) และ สีดำ (ไม่มงคล) สลับกันไป ขนาดของศาลต้องเป็นตัวเลขมงคลเท่านั้น

ภาพที่ 2 ตลับเมตรแบบจีน

ความสูงของศาลพระภูมิ

การเลือกความสูงของศาลพระภูมิ ไม่มีสิ่งที่กำหนดตายตัวเช่นเดียวกับขนาด แต่ส่วนใหญ่ การเลือกความสูงของศาลพระภูมิจะใช้เกณฑ์จากตัวเจ้าของบ้านเองเป็นตัวกำหนด ตามตำราจะให้ ระดับฐานหรือชานชาลาของศาลพระภูมิอยู่เหนือระดับปากเจ้าของบ้าน บางตำราก็ว่าให้อยู่เหนือคิ้ว ของเจ้าของบ้านพอดี ดังนั้นเมื่อบ้านมีการเปลี่ยนมือเจ้าของบ้านเราจึงเห็นบ่อยครั้งที่เจ้าของใหม่ ทำพิธีรื้อศาลพระภูมิเก่าแล้วมีการติดตั้งศาลพระภูมิใหม่นั้นก็เพื่อให้เหมาะกับลักษณะเจ้าของบ้าน คนใหม่ เพื่อเป็นสิริมงคลต่อเจ้าของบ้านเอง

สีของศาลพระภูมิ

หากอ้างอิงจากหลักฮวงจุ้ยจะถือว่าศาลพระภูมิเป็นธาตุไฟ และสีที่เหมาะสมกับธาตุไฟ ก็คือ สีแดง แต่หากเป็นตามตำราทั่วไปศาลพระภูมินั้นจะมีลักษณะของธาตุต่าง ๆ ดังนั้น สีที่ควรใช้กับ ศาลพระภูมิจะไม่ได้ใช้สีแดงเป็นหลัก แต่ส่วนใหญ่จะเลือกศาลพระภูมิที่มีสีขาวเป็นพื้นส่วนใหญ่ จะตัดขอบด้วยสีทอง ส่วนศาลพระภูมิที่มีพื้นสีแดงส่วนใหญ่จะตัดขอบที่มีสีน้ำเงิน ส่วนสีที่ไม่ดี ไม่เหมาะสมกับศาลทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นศาลพระภูมิ ศาลตายาย ศาลเทพ ก็คือสีน้ำเงิน สีฟ้า และสีดำ เพราะสีทั้ง 3 นี้ถือว่า เป็นสีของธาตุน้ำ ซึ่งจะพิฆาตกับธาตุไฟ ทำให้ขาดพลังในการส่งเสริม ถ้าใช้สี ทั้ง 3 สีนี้ เป็นเพียงสีตัดลายก็ยังไม่เท่าไร แต่ถ้านำมาเป็น พื้นหลักทั้งตัวศาล เลยนันตามหลักฮวงจุ้ย ถือว่าไม่ถูกต้องและไม่เป็นสิริมงคลหรือบางคนจะยึดสีประจำวันเกิดของตนเอง

ทิศทางธุรกิจความเชื่อของสังคมไทย

การวิเคราะห์ทิศทางธุรกิจความเชื่อในเรื่องรูปแบบการจัดการธุรกิจ การวิเคราะห์ทิศทางธุรกิจความเชื่อในประเทศไทยในด้านรูปแบบการจัดการ ธุรกิจเป็นการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ลูกค้าโดยนำกลยุทธ์บริการ Self service มาใช้ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ 3 ประการ คือ

1. สามารถลดต้นทุนในการทำธุรกิจได้ต้นทุน แรงงานหรือหน้าร้าน
2. เกิดประสิทธิภาพในการให้บริการที่ดีขึ้น ในแง่ความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ
3. ลูกค้าเกิดความพึงพอใจในแบรนด์มากขึ้น เพราะ ธุรกิจสามารถนำข้อมูลการใช้งานของลูกค้ามาปรับปรุงสินค้าหรือการให้บริการได้ อย่างรวดเร็วสามารถคิดค้นบริการรูปแบบใหม่ที่ตรงใจลูกค้าอย่างแท้จริง (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2559)

ทั้งนี้ ในส่วนของรูปแบบของธุรกิจความเชื่อเห็นได้ว่า แทรกอยู่ในทั้งส่วนของธุรกิจและอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วย

1. ธุรกิจหรือโรงงานผลิตที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อโดยเฉพาะ เช่น โรงงานผลิต รูป กายาน และเครื่องหอม โรงงานกระดาษไหว้เจ้า โรงหล่อพระ และโรงทำโลงศพ เป็นต้น
2. ธุรกิจหรือโรงงานผลิตสินค้าซึ่งมีการผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ประกอบ เช่น โรงงานผลิตกระดาษที่มีส่วนงานผลิตกระดาษเงินทองสำหรับทำ กระดาษไหว้เจ้าหรือพิธีงเด็ก โรงงานทอผ้าที่มีส่วนงานผลิตผ้าที่ใช้ในการประกอบ พิธีกรรมเช่นผ้าแพรว 3 สี 7 สี 9 สี เป็นต้น โรงพิมพ์ที่มีส่วนงานผลิตหนังสือธรรมะ หรือภาพเทพต่าง ๆ โรงงานผลิตปูนปั้นที่มีส่วนงานผลิตม้าไก่อ รูปปั้นเทวดา หรือศาล พระภูมิ เป็นต้น และโรงงานเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่มีส่วนงานผลิตหิ้งพระหรือโต๊ะหมู่บูชา เป็นต้น
3. ธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ เช่น ธุรกิจโหราศาสตร์ (Astrology business) ธุรกิจนำเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ (Spiritual tourism) และธุรกิจหลังความตาย (After life service) เป็นต้น ดังนั้นการปรับตัวเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับการตลาดยุคใหม่และทำให้เกิดความเข้าใจ เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพื่อสามารถสร้างทางเลือกที่เฉพาะเจาะจงสำหรับธุรกิจสินค้าและบริการเกี่ยวกับความเชื่อ คือ ต้องเปลี่ยนแนวคิดการ ทำธุรกิจใหม่ให้เหมาะสมกับยุคดิจิทัล กล่าวคือ ต้อง ปรับปรุงการตัดสินใจแบบที่นำ เสนอทั่วไปมาเป็นเชิงรุกมากขึ้น (Proactive decision making) โดยทั้งนี้ความไว้วางใจและความมุ่งมั่นในการสร้างความสัมพันธ์ในระยะยาวเป็นสิ่งสำคัญที่ธุรกิจจำเป็นต้องแสดงให้ลูกค้าเห็นถึงความมุ่งมั่นในการนำเสนอบริการ (จุฬาลงกรณ์ สานนท์ และคณะ, 2559)

ความเชื่อกับในพื้นที่ในการแสดงออกและตำแหน่งใหม่ในปัจจุบัน

ในยุคปัจจุบันกระแสการมาของ NFT (Non-fungible tokens) ในปีหลังๆนี้ ทำให้ผู้คนสามารถแสดง เผยแพร่ ผลงานต่าง ๆ ในแพลตฟอร์มดิจิทัล นั้นรวมไปถึงความเชื่อด้วยเช่นกัน NFT

หรือ Non-fungible tokens ถูกพัฒนามาตั้งแต่ปี 2012 ซึ่งเหตุผลที่ทำให้เป็นกระแสโด่งดังในช่วงนี้ เป็นผลมาจากการเติบโตของตลาด Cryptocurrency จึงทำให้ผลงานศิลปะดิจิทัล (Digital arts) มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล จนทำให้นักวาดเจ้าของผลงานแบบศิลปะดิจิทัล (Digital Arts) หลาย ๆ คนถูกแอคเคาท์ Bot ของ NFT ทำการขโมยสิทธิการเป็นเจ้าของ Token ของภาพไป และนำเอาภาพนั้น ๆ ไปวางขายในตลาด NFT นั้นเอง

ภาพที่ 3 พระเครื่องในรูปแบบ NFT

เมื่อรูปแบบทางความเชื่อของไทยได้เข้าไปในตลาดหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลที่กำเนิดขึ้นใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง NFT และมีการซื้อขายกันมากขึ้นเป็นการแสดงออกอย่างชัดเจนว่า ความเชื่ออันนี้เมื่อเกิดความยืดหยุ่น จะทำให้ง่ายต่อการแสดงออก แต่ยังคงเรื่องราวต้นฉบับได้อยู่ โดยตามไปตามยุคสมัยของคนรุ่นใหม่ได้

พื้นที่พักอาศัย

ลักษณะของสถานที่ที่ครัวเรือนหนึ่ง ๆ ใช้เป็นที่อยู่อาศัย จำแนกได้ดังนี้

1. บ้านโดด หมายถึง บ้านที่ปลูกอยู่หลังเดียวโดด ๆ พร้อมทั้งเรือนครัว โรงรถ เรือนคนใช้ ด้วยถ้ามีและเป็นที่อยู่อาศัยของบุคคลในครัวเรือนเดียวกัน หรือบ้านที่ปลูกอยู่หลายหลัง ภายในบริเวณรั้วเดียวกัน และเป็นที่อยู่อาศัยของบุคคลภายในครัวเรือนเดียวกัน เรือนทรงไทยที่ประกอบด้วย เรือนหลายหลังเชื่อมต่อกันด้วยชาน และเป็นที่อยู่อาศัยของครัวเรือนเดียวกัน หรือหากเรือนแต่ละหลังนั้นเป็นที่อยู่อาศัยของแต่ละครัวเรือน ก็ถือว่าเป็นบ้านโดดเช่นเดียวกัน เรือนแพซึ่งปลูกอยู่ในน้ำ ถ้ามีลักษณะเช่นเดียวกับบ้านโดด ก็นับว่าเป็นบ้านโดดด้วย กรณีบ้านเปิดโล่ง เป็นที่

อาศัยของครัวเรือนหลายครัวเรือน การพิจารณาประเภทที่อยู่อาศัยของครัวเรือน ให้ครัวเรือน
 ประธาน บ้านทึบ บ้านโคต และครัวเรือนอื่น บ้านทึบ ประเภทอื่น ๆ

2. ทาวน์เฮาส์ หมายถึง ตึกที่ปลูกติดต่อกันตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป โดยมีฝาร่วมกันด้านหนึ่ง
 หรือสองด้านขึ้นไป อาจเป็นชั้นเดียวหรือหลายชั้นก็ได้ ตัวตึกอยู่ลึกเข้ามาจากริมถนนมีบริเวณที่ว่าง
 หน้าบ้านอาจใช้เป็นที่จอดรถหรือทำประโยชน์อย่างอื่น

3. ห้องชุด หมายถึง กลุ่มห้องอันเป็นส่วนหนึ่งของอาคาร ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยของครัวเรือน
 โดยกลุ่มห้องนี้จะต้องมีห้องครัว ห้องน้ำ ตลอดจนทางเข้าออกห้องชุดเป็นของตนเอง เช่น อพาร์ทเมนท์
 แพลต คอนโดมิเนียม แมนชั่น คอนโดเทล ฯลฯ

4. ตึกแถว ห้องแถว เรือนแถว หมายถึง ตึก หรือห้อง หรือเรือนที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยของ
 ครัวเรือน ปลูกติดต่อกันตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป เรียงติดกันเป็นแถว โดยมีฝาร่วมกันด้านหนึ่งหรือ
 สองด้านขึ้นไป อาจจะเป็นชั้นเดียวหรือหลายชั้นก็ได้ ทั้งนี้รวมถึงเรือนแพแถวสำหรับคนงาน
 กรรมชลประทานด้วย

5. ห้องภายในบ้าน หมายถึง ห้องหนึ่งหรือหลายห้องที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยของครัวเรือนหนึ่ง ๆ
 ในบ้าน 1 หลัง ซึ่งมีครัวเรือนอาศัยอยู่มากกว่าหนึ่งครัวเรือน โดยมีห้องครัว ห้องน้ำ หรือทางเข้าออก
 สู่ที่อยู่อาศัยนั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทุกอย่างร่วมกับครัวเรือนอื่นที่อยู่ภายในบ้านนั้น ทั้งนี้รวมถึง
 ห้องที่อยู่ภายในอาคารซึ่งต้องใช้ห้องน้ำ ห้องครัว หรือทางเข้าออกสู่ที่อยู่อาศัยรวมกับห้องอื่นที่อยู่
 ภายในอาคารเดียวกันด้วยถ้าในบ้านโคตนั้นมีครัวเรือนประธาน คือ ครัวเรือนที่อยู่อาศัยในพื้นที่
 ส่วนใหญ่ของบ้านกับครัวเรือนอื่นที่อยู่เพียงส่วนหนึ่งของบ้าน ให้ถือว่าที่อยู่อาศัยของครัวเรือน
 ประธานนั้นเป็นบ้านโคต และที่อยู่อาศัยของครัวเรือนอื่นๆ เป็นห้องภายในบ้าน โดยไม่คำนึงว่า
 ครัวเรือนใดจะเป็นเจ้าของหรือผู้เช่า

6. ที่อยู่อาศัยในสำนักงานหรืออาคาร หมายถึง ห้องหนึ่งหรือหลายห้องในส่วนหนึ่งของ
 อาคารหรือสำนักงาน หรือโกดังเก็บของ ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยของครัวเรือน เช่น ห้องพักอาศัยของ
 ยามในสำนักงาน โรงเก็บไม้ที่คนงานใช้เป็นที่อยู่อาศัย

7. เรือ แพ รถ หมายถึง เรือ แพ หรือรถที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยของครัวเรือน

8. ที่อยู่อาศัยส่วนบุคคลประเภทอื่น ๆ หมายถึง ที่อยู่อาศัยของครัวเรือนที่ไม่อาจจำแนก
 เข้าอยู่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งข้างต้นได้ เช่น ถ้ำ ใต้สะพาน และบ้านที่คนงานก่อสร้างอาศัยอยู่
 ชั่วคราว

ความนิยมในพื้นที่อยู่อาศัยของคนยุคใหม่

กลุ่มที่ต้องการที่อยู่อาศัยแนวราบเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และมีระดับการศึกษา
 ในระดับปริญญาตรี ส่วนสถานภาพโสดและสมรส มีความต้องการที่อยู่อาศัยประเภทแนวราบ
 ไม่แตกต่างกัน ในกลุ่มอาชีพที่ยัง มีความต้องการที่อยู่อาศัยประเภทแนวราบคือกลุ่มอาชีพพนักงาน

บริษัทเอกชน และกลุ่มข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กลุ่มนี้มีที่อยู่เดิมเป็นที่อยู่อาศัยประเภทแนวราบอยู่แล้ว แต่ต้องการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยใหม่ เนื่องจากต้องการจะขยายพื้นที่ในการใช้ชีวิต จึงมองหาที่อยู่อาศัยใหม่เป็นที่อยู่อาศัยประเภท แนวราบเหมือนเดิมแต่ขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อทดแทนที่อยู่อาศัยเดิม เมื่อพิจารณาด้านระดับรายได้ต่อ เดือน พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000-50,000 บาท เป็นกลุ่มที่ยังมีความต้องการที่อยู่ อาศัยประเภทแนวราบอยู่ ส่วนกลุ่มที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 200,000 บาทขึ้นไปมีความต้องการที่อยู่ อาศัยประเภทแนวตั้งมากกว่า เนื่องจากกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 200,000 บาท 86% เดิมอาศัยอยู่ บ้านเดี่ยวทำให้อาจจะมองหาที่อยู่หลังที่สองเป็นคอนโดมิเนียมหรือทาวน์โฮมแทน

ทาวน์โฮม

บ้านทาวน์โฮมในปัจจุบันนี้ มีอดีตและความเป็นมา แรกเริ่มเดิมทีรูปแบบบ้านที่เป็นต้นกำเนิดของทาวน์โฮม ที่อยู่ในประเทศไทยนั้น มาจากการพัฒนา “บ้านแถว” ในสมัยก่อน บ้านแถวหรือ เรือนแถว ในอดีตก็จะมีทั้งบ้านที่สร้างบนฝั่งแล้วใช้ถนนเป็นเส้นทางสัญจร และบ้านแถวที่สร้างอยู่ริมน้ำ ริมหคลองต่างๆ โดยใช้เส้นทางน้ำเป็นเส้นทางสัญจรหลัก โดยจะใช้พื้นที่ภายในเรือนบนฝั่งและพื้นที่หน้าร้านบริเวณทำน้ำและระเบียบริมหคลองเพื่อประกอบกิจการค้าขาย วัสดุในการก่อสร้างบ้านแถว หรือ เรือนแถว นั้นแต่เดิมจะสร้างจากไม้เกือบทั้งหมดทั้งตัวโครงสร้างและวัสดุตกแต่ง โดยมีการกันผนังแบ่งคูหา ผนังจะเป็นผนังที่ใช้ร่วมกันระหว่างบ้านทั้งสองหลัง และใช้หลังคาาร่วมกันเป็นแนวยาว ต่อมาจึงพัฒนาวิธีการก่อสร้างโดยใช้วัสดุที่มีความคงทนกว่า เช่น ก่ออิฐ ฉาบปูน หรือ คอนกรีตแบบในปัจจุบัน

ความแตกต่างระหว่าง ทาวน์เฮ้าส์ กับ ทาวน์โฮม

ทาวน์เฮ้าส์ (Townhouse) พัฒนามาเป็น ทาวน์โฮม (Townhome) ทั้งสองอย่างก็คือสิ่งก่อสร้างที่อยู่อาศัยชนิดเดียวกัน เพียงแต่คำว่า ทาวน์เฮ้าส์ จะเป็นที่รู้จักกันมาก่อนเป็นคำที่เรียกชื่อบ้านประเภทบ้านแถว ให้ดูน่าอยู่อาศัยตามแบบฉบับวัฒนธรรมตะวันตก ส่วนคำว่า ทาวน์โฮม เพิ่งจะมาถูกเรียกใช้ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ส่วนหนึ่งมาจากผู้ชายหรือผู้ประกอบการต้องการเรียกชื่อสินค้าของตนเองให้มีความแตกต่าง ใช้คำว่า Home ฟังแล้วดูอบอุ่น เป็นบ้านมากกว่านั่นเอง

แต่หากพิจารณารูปแบบสิ่งก่อสร้างเพื่อการอยู่อาศัย ตามกฎหมายจะไม่พบคำว่า “ทาวน์เฮ้าส์” และ “ทาวน์โฮม” แต่จะพบคำว่า “ห้องแถว” “ตึกแถว” และ “บ้านแถว” เป็นนิยามศัพท์ที่บ่งบอกถึงลักษณะทางกายภาพของอาคาร ฎกระทรวงไว้ใน กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 (พ.ศ. 2543) ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 กล่าวคือ

“ห้องแถว” และ “ตึกแถว” เป็นอาคารที่ก่อสร้างติดต่อกันเป็นแถว ตั้งแต่ 2 คูหาขึ้นไป มีผนังร่วมแบ่งเป็นคูหา ประกอบด้วยวัสดุไม่ทนไฟเป็นส่วนใหญ่

“ตึกแถว” อาคารที่ก่อสร้างต่อเนื่องกันเป็นแถวยาวตั้งแต่สองคูหาขึ้นไป มีผนังแบ่งอาคารเป็นคูหาและประกอบด้วย วัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่

“บ้านแถว” คือ ห้องแถวหรือตึกแถวที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยซึ่งมี ที่ว่างด้านหน้าและด้านหลังระหว่างรั้วหรือแนวเขตที่ดินกับตัวอาคาร และมีความสูงไม่เกิน 3 ชั้น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า “ทาวน์เฮ้าส์” และ “ทาวน์โฮม” จัดอยู่ในประเภท บ้านแถว หากพิจารณาตามกฎหมายควบคุมอาคาร

ความนิยมของบ้านประเภททาวน์โฮม

ปัจจัยในเรื่องขนาดที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับการเงิน ทำให้ที่อยู่อาศัยประเภททาวน์โฮมได้รับความนิยม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา โดยพบว่าทาวน์โฮมได้รับความนิยมเป็นลำดับต้น ๆ มีส่วนแบ่งทางการตลาดถึง 1 ใน 3 ของตลาดที่อยู่อาศัยทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากโครงการ ทาวน์โฮมนั้นสามารถจับกลุ่มเป้าหมายได้เป็นวงกว้าง ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีรายได้ต่ำ จนถึงรายได้สูง ซึ่งปัจจุบันนั้นตลาดทาวน์เฮ้าส์และทาวน์โฮม มีระดับราคาขายหลากหลายตั้งแต่ราคา ต่ำแค่ 1 ล้านบาท จนถึงที่มีระดับราคากลาง-สูงเกินกว่า 4 ล้านบาท หรือในระดับสูงที่มีราคามากกว่า 10 ล้านบาท ขึ้นไป

โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่ครอบคลุมขนาดเล็กถึงใหญ่ โดยกระจายอยู่ทั้งในพื้นที่เมืองชั้นในตัวเมืองชั้นรองและชั้นนอกไปจนถึงชานเมือง เป็นผลมาจากกลุ่มผู้อยู่อาศัยที่ส่วนหนึ่งกำลังหรือเริ่มสร้างครอบครัว และจะกลายเป็นครอบครัวขยาย ที่มีสมาชิกในครอบครัวที่เพิ่มมากขึ้น จึงเริ่มมองหาที่อยู่อาศัยที่สามารถตอบสนองความต้องการได้ หากให้เลือกคอนโดมิเนียม ที่อยู่ในเมืองที่มีพื้นที่เพียงพอต่อใจก็จะต้องมีปัจจัยทางการเงินมาสนับสนุนอยู่พอสมควร หรือจะเลือกเป็นบ้านเดี่ยวสักหลังระดับราคาก็เกินกว่าจะรับได้ หลายคนจึงมองมาที่ตัวเลือกที่น่าจะรับได้ เช่น ทาวน์เฮ้าส์ หรือ ทาวน์โฮม

จากข้อมูลจากการสำรวจจากศูนย์อสังหาริมทรัพย์เมื่อสิ้นปี 2558 (กรกฎาคม-ธันวาคม) โดยเป็นข้อมูลของโครงการที่อยู่ระหว่างการขาย และนับเฉพาะโครงการที่มีหน่วยเหลือขายไม่ต่ำกว่า 6 หน่วย พิจารณาตามหน่วยจัดสรรในผังแยกตามพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ในพื้นที่กรุงเทพฯ เมื่อเปรียบเทียบกับลักษณะรูปแบบที่อยู่อาศัย ประเภท บ้านเดี่ยว , บ้านแฝด และทาวน์เฮ้าส์ ที่อยู่อาศัยประเภททาวน์เฮ้าส์หรือทาวน์โฮม พบว่ามีจำนวนหน่วยมากที่สุดที่ 36,565 หน่วย รองลงมาเป็นบ้านเดี่ยว 30,907 หน่วย และบ้านแฝด 5,150 หน่วย และเมื่อพิจารณาตามจังหวัดปริมณฑลโดยรอบกรุงเทพฯ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ , สมุทรสาคร และนครปฐม จะมีหน่วยบ้านประเภททาวน์เฮ้าส์ มากกว่าบ้านประเภทอื่นๆ ส่วนในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี, ปทุมธานี บ้านทาวน์เฮ้าส์จะมีหน่วยในผังเป็นอันดับ 2 รองจากบ้านเดี่ยว ทำให้เห็นถึงแนวโน้มและความนิยมที่เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพฯ ส่วนหนึ่งมาจากระดับราคาที่จับต้องได้ง่ายกว่าบ้านเดี่ยวหรือคอนโดมิเนียมกลางเมืองที่มีราคาค่อนข้างสูง

กลุ่มเป้าหมายทาวน์โฮม

ภาพที่ 4 “ภมร ประเสริฐสรณ์” รองกรรมการผู้อำนวยการ สายงานพัฒนาธุรกิจกลุ่มสินค้าทาวน์โฮม บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)

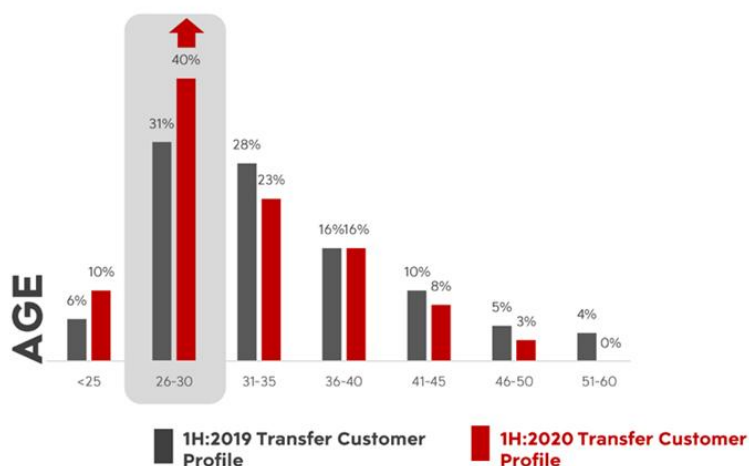
“ภมร ประเสริฐสรณ์” รองกรรมการผู้อำนวยการ สายงานพัฒนาธุรกิจกลุ่มสินค้าทาวน์โฮม บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน) ได้กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้ทาวน์เฮาส์รวมถึงที่อยู่อาศัยแนวราบอื่น ๆ ทำยอดขายได้ดีขึ้น ภมรมองว่าเกิดจากสองส่วน ส่วนแรกคือ Sentiment หรืออารมณ์ของผู้ซื้อช่วงนี้รู้สึกว่ “ควรซื้อตอนนี้จะได้ราคาที่ดีที่สุด” ซึ่งมาจากผู้ประกอบการทุกรายแข่งกันจัดโปรโมชั่นลด แลก แจก แถม เป็นภาพของทั้งตลาดที่ช่วยกันส่งเสริมทิศทางให้คนที่ต้องการมีบ้านตัดสินใจ

อีกส่วนหนึ่ง คือ กำลังซื้อที่เปลี่ยนมาจากการซื้อคอนโดมิเนียม เนื่องจากสถานการณ์ช่วง COVID-19 ทำให้ผู้บริโภคเปลี่ยนใจ มองว่าที่อยู่อาศัยควรจะกว้างขึ้น มีพื้นที่เป็นสัดส่วนเพราะชีวิตอยู่บ้านมากขึ้น หลายคนยังทำงานอยู่ที่บ้าน ต้องการพื้นที่กลางแจ้งไว้ใช้ออกกำลังกาย และลดการใช้พื้นที่ส่วนกลางร่วมกับคนหมู่มาก ดังนั้น สินค้าทาวน์เฮาส์ในกลุ่มราคาที่ตรงกับคอนโดฯ ก็จะสามารถทดแทนได้ โดยปีนี้ทาวน์เฮาส์ที่ขายดีคือ บ้านกลางเมือง ซึ่งราคาอยู่ในช่วง 2-8 ล้านบาท

ลูกค้าวัย 26-30 ปีมาแรง เลือกทาวน์เฮาส์เป็น “บ้านหลังแรก”

ภมรยังกล่าวด้วยว่า สำหรับสินค้าทาวน์เฮาส์ของเอพีพบกลุ่มลูกค้ามาแรงเป็นพิเศษ คือ คนวัยทำงานอายุ 26-30 ปี จากช่วงครึ่งปีแรกปี 2562 ลูกค้ากลุ่มนี้มีสัดส่วน 31% จากลูกค้าทั้งหมด

มาถึงช่วงครึ่งปีแรก 2563 ลูกค้ำทาวนเฮาส์วัย 26-30 ปีเพิ่มขึ้นเป็น 40% จากลูกค้ำทั้งหมด รองลงมาคือ วัย 31-35 ปีสัดส่วน 23% ตามด้วยวัย 36-40 ปีสัดส่วน 16%

ภาพที่ 5 สัดส่วนลูกค้ำทาวนเฮาส์ของเอพี เปรียบเทียบครึ่งปีแรก 2562 กับครึ่งปีแรก 2563

สัดส่วนลูกค้ำทาวนเฮาส์ของเอพี เปรียบเทียบครึ่งปีแรก 2562 กับครึ่งปีแรก 2563 แม้ว่าคนวัย 26-30 ปีจะเป็นลูกค้ำกลุ่มใหญ่ที่สุดอยู่แล้วตั้งแต่ปีก่อน แต่ปีนี้เห็นภาพชัดยิ่งขึ้น ในขณะที่ลูกค้ำวัยอื่นเติบโตไม่มาก แต่กลุ่มนี้โตแรง ทำให้สัดส่วนในพอร์ตเพิ่มขึ้น สวนทางกับวัยอื่นที่ลดลงหรือเท่าเดิม

ตลาดอสังหาริมทรัพย์เดินมาถึงขาลงของคอนโดมิเนียม จากอัตราการดูดซับชะลอตัวมากกว่าความต้องการ โดยในปี 2563 เทรนด์การพัฒนาเริ่มกลับมาสู่ตลาดแนวราบ เมื่อเกิดวิกฤติการณ์แพร่ระบาดของโควิด คนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่วิถีชีวิตใหม่ (นิวนอร์มอล) ทำงานที่บ้าน ต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มขึ้น และไม่ต้องการอยู่คอนโดมิเนียม จึงทำให้นักพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ต่างปรับพอร์ตไปพัฒนาโครงการแนวราบรองรับความต้องการของคนยุคนิวนอร์มอล

สุวรรณณี มหณรงค์ชัย รองกรรมการผู้จัดการสายงานพัฒนากลยุทธ์และบริหารสินทรัพย์ บริษัทพลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัดที่ปรึกษาการบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ เปิดเผยผลการสำรวจของฝ่ายวิจัยและพัฒนาของพลัส พร็อพเพอร์ตี้ ถึงภาพรวมของตลาดทาวน์โฮม โดยพบว่า แม้ตลาดทาวน์โฮมจะได้รับผลกระทบจากภาวะตลาดอสังหาริมทรัพย์โดยรวม มียอดขายลดลงเหลือ 12,248 ยูนิต คิดเป็น 39% ของอุปทานที่เสนอขาย จากเดิมที่สัดส่วนยอดขายเคยเกิดขึ้นเฉลี่ยอยู่ราว 40-45% ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตาม อัตรายอดขายที่ลดลง หากเทียบกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและภาพรวมตลาดยังถือว่าเริ่มค่อย ๆ ปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะการซื้อขายน้ำมันในช่วงที่เหลือของปี 2563 ประเมินว่ากลับมาได้รับความสนใจ โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณเขตชานเมืองที่มีโครงการรถไฟฟ้าใหม่ ส่วนต่อขยายเข้าไปถึงเนื่องจากทาวนโฮมเป็นสินค้าทดแทน อยู่ตรงกลางระหว่างผู้ที่ไม่สามารถซื้อบ้านเดี่ยวที่ราคาขยับขึ้นสูง และรองรับกลุ่มคนที่ไม่ต้องการพักอาศัยอยู่ในคอนโดมิเนียม ที่มีพื้นที่ใช้สอยลดลงแต่ราคาสูง

ทาวนโฮมยังคงกลายเป็นทางเลือกที่ดี เพราะสามารถเลือกทำเลที่อยู่ห่างจากสถานีรถไฟฟ้าไม่เกิน 2 กิโลเมตร ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 4.59 ล้านบาทต่อหน่วย

ทั้งนี้ ตลาดทาวนโฮมที่มีในตลาดปัจจุบัน คือ ระดับราคาไม่เกิน 3 ล้านบาท โดยมีจำนวนทั้งหมด 21,298 หน่วย (66%) รองมาคือ ระดับราคา 3-5 ล้านบาท มีจำนวน 8,344 หน่วย (30%) ส่วนโครงการทาวนโฮมราคาไม่เกิน 2 ล้านบาท ค่อย ๆ หายไปจากตลาดพัฒนาได้ยาก เพราะต้นทุนราคาที่ดินที่สูงขึ้นราคาทั่วไปอยู่ที่ 2.5 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนราคาขายที่ 2 ล้านบาท มักกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ชานเมือง หรือพื้นที่รอยต่อรอบนอกเมือง ใช้เวลาในการเดินทางเข้าสู่เมืองมากขึ้น

สำหรับยอดขายโครงการใหม่ในปีพบว่าระดับราคาการซื้อขยับเพิ่มขึ้น โดยทาวนโฮมกลุ่มราคา 3-5 ล้านบาท ได้รับความสนใจจากผู้ซื้อมากที่สุด มียอดขายสูงถึง 45% เมื่อเทียบกับทุกระดับราคา เนื่องจากโครงการในระดับราคานี้อยู่ในบริเวณแนวของรถไฟฟ้า การเดินทางเข้าสู่แหล่งงานในใจกลางเมืองใช้เวลาไม่นาน พร้อมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณที่ตั้งโครงการ ทั้งห้างสรรพสินค้า สถานศึกษา และโรงพยาบาล ซึ่งเหมาะสำหรับการขยายครอบครัวในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ต้องยอมรับว่า ทาวนโฮม กลุ่มราคา 3-5 ล้านบาท ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ชะลอตัวของเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเช่นกัน ส่งผลให้ยอดขายลดลงไป 11% แต่อย่างน้อยก็ต่ำกว่าตลาดภาพรวมที่ลดลงไปถึง 18% ซึ่งอัตราดังกล่าวถือว่ายังเป็นการชะลอตัวที่น้อยกว่ากลุ่มคอนโดมิเนียม และคาดว่าเป็นผลกระทบที่เกิดในระยะสั้น เพราะความต้องการทาวนโฮมนั้นเติบโตขึ้นอย่างชัดเจนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ส่วนทาวนโฮมกลุ่มระดับกลาง-บน หรือ ราคาสูงกว่า 5 ล้านบาทขึ้นไป มีอัตราการขายค่อนข้างช้า เนื่องจากลูกค้าหลักเป็นกลุ่มของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งได้รับผลกระทบหนักจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ

สำหรับทำเลที่มีการเติบโตที่ดี คือ บริเวณที่มีโครงการก่อสร้าง “รถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย” เช่น สายสีแดงและสีเขียวที่จะขยายไปถึงปทุมธานี โดยสายสีเขียวคาดว่าจะเปิดใช้ในปลายปีนี้ ทำให้ในโซนดังกล่าวมีอุปทาน (ซัพพลาย) ใหม่เพิ่มเข้ามา 6,497 หน่วย หรือเพิ่มขึ้น 44% เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ส่วนทำเลที่มีการพัฒนาโครงการแนวราบ ทั้งทาวนโฮมและบ้านเดี่ยว คือทำเลย่านกรุงเทพมหานครตัดใหม่ เนื่องจากเป็นทำเลเปิดใหม่และมีถนนทางเชื่อมการเดินทางเข้าสู่พื้นที่รามคำแหง

พระราม 9 อีกทั้งยังสามารถเดินทางไปสู่สนามบินได้สะดวกรวดเร็ว สามารถเชื่อมต่อกับโครงการพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก (EEC) และบริเวณรามอินทรา รวมไปถึงท่าเลแนวรถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย และแนวรอบนอกวงแหวน ซึ่งสามารถเดินทางเข้าสู่เมืองได้สะดวกเนื่องจากมีทางเชื่อมพิเศษเข้าสู่เมือง

รูปแบบของการตกแต่งบ้านที่เป็นที่นิยมปี 2019-2020

ในปี 2019-2021 ในช่วงระยะเวลาของภาวะปัญหา Covid-19 ส่งผลกระทบให้ผู้คนนั้นได้ใช้เวลาอยู่ในบ้านมากขึ้น ทำให้เกิดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ แต่ในด้านของธุรกิจเฟอร์นิเจอร์หรือการสร้างบ้านกลับเป็นที่นิยมขึ้น รูปแบบของบ้านที่เป็นเทรนนิยมกันในยุคของปีที่น่าจับตามองนี้ มีแบบและมีสไตล์ที่น่าสนใจ ตอบโจทย์การใช้ชีวิตของสมาชิก ได้ดังนี้

1. บ้านสไตล์ร่วมสมัย (Contemporary style)

แบบบ้านสไตล์นี้ คอนเซ็ปต์คือการผสมผสานระหว่างรูปแบบตามสมัยนิยมกับรูปแบบของบ้านในยุคหนึ่งให้เข้ากันอย่างลงตัว โดยมีความกลมกลืน และไม่แปลกหรือแหวกแนวมากเกินไป การตกแต่งภายในของบ้าน ก็จะเน้นโทนสีเอิร์ธโทนให้โปร่ง โล่ง ดูสบายตา น่าอยู่ และมีการนำเฟอร์นิเจอร์วัสดุธรรมชาติมาใช้เป็นหลัก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ไม้ ในห้องอาหาร เป็นต้น

2. บ้านสไตล์โมเดิร์น (Modern style)

คือบ้านสมัยใหม่ ที่ดูเหมือนจะได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นการออกแบบที่เน้นความเป็นเส้นสายแบบเรียบง่าย เน้นการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอยมากกว่าความสวยงาม การออกแบบตกแต่งใช้รูปทรงเรขาคณิตเป็นหลัก เช่น บ้านทรงกล่อง ที่ใช้กระจกหน้าต่างบานใหญ่เพื่อความโปร่งโล่ง ภายในใช้โทนสีสว่าง และเฟอร์นิเจอร์แบบเรียบเท่ น่าสนใจ

3. บ้านสไตล์อินดัสเทรียล ลอฟท์ (Industrial loft style)

อีกหนึ่งแบบบ้าน ที่ได้รับความนิยมในยุคนี้ ซึ่งสไตล์ที่เรียกว่าอินดัสเทรียล ลอฟท์ จะมีจุดเด่น คือ เรื่องของโครงสร้างสถาปัตยกรรม ส่วนใหญ่จะมีคอนเซ็ปการตกแต่งโดยได้รับแนวคิดมาจากโรงงานเก่า เผยให้เห็นวัสดุแบบดิบ ๆ และดูเท่ รวมทั้งการใช้เฟอร์นิเจอร์ตกแต่งภายในก็จะเน้นแบบย้อนยุค โดยสามารถประยุกต์ให้เข้ากับสไตล์ของสมัยใหม่ได้ตามความต้องการ

4. บ้านสไตล์รัสติก (Rustic style)

บ้านสไตล์นี้ ในภาพรวม อาจจะเหมาะกับต่างประเทศมากกว่า แต่การนำมาปรับใช้หรือผสมผสานกับการออกแบบบ้าน สำหรับเมืองไทย ส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การตกแต่งภายใน ด้วยวัสดุตกแต่งบ้านต่าง ๆ ที่ให้ความรู้สึกใกล้ชิดธรรมชาติ และความเรียบง่าย เช่น พื้นทำจากไม้สน หรือ ลวดลายเลียนแบบไม้เก่า ผนังสีปูนเก่า สีสนิม เหล่านี้ เป็นต้น

5. บ้านสไตล์มินิมอล (Minimalist style)

มินิมอลสไตล์ ก็คือบ้านแห่งความเรียบง่าย ไม่ว่าจะจะเป็นบ้านขนาดเล็กหรือใหญ่ ชั้นเดียวหรือสองชั้น ก็สามารถออกแบบให้เป็นบ้านมินิมอลได้ โดยมีหลักการคือ น้อยแต่มาก และเรียบง่ายแต่ดูดี ไม่จืดชืด วัสดุเฟอร์นิเจอร์ การตกแต่งภายใน จะใช้สีที่ดูสบายตา และเป็นเฟอร์นิเจอร์ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุด เช่น เติยงนอนที่มีลิ้นชักเก็บของใต้เตียง

6. บ้านแนวบีชเฮ้าส์ (Beach House style)

เป็นการแต่งบ้านที่ไม่มีข้อจำกัดตายตัว การออกแบบต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับสไตล์ความชอบของเจ้าของบ้าน โดยหลักสำคัญคือ การตกแต่งให้มีบรรยากาศของชายหาด ให้ความรู้สึกเหมือนอยู่ใกล้ทะเล เน้นให้เห็นถึงความสวยงามของธรรมชาติ โดยจัดตกแต่งให้มีความกลมกลืน ดูสบายตาและผ่อนคลาย การเลือกสีในการตกแต่ง ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อเราจินตนาการถึงภาพชายหาด ท้องทะเล แสงสวย สีแรก ๆ ที่ผุดขึ้นมาก็คงจะหนีไม่พ้น “สีฟ้า” หากคุณต้องการบ้านที่ให้ความรู้สึกเหมือนอยู่ริมทะเลแล้วล่ะก็ สีฟ้าเป็นสีที่ขาดไม่ได้เลยในการแต่งบ้าน นอกจากนี้ยังมีสีน้ำเงิน สีขาว สีน้ำตาล ที่สามารถใช้แต่งบ้านให้ดูเป็นสไตล์บีชเฮ้าส์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งคุณสามารถเลือกตกแต่งได้ตามความชอบ เช่น หากบ้านของคุณมีผนังสีขาวอยู่แล้ว อาจเลือกทาสีฟ้าบริเวณขอบหน้าต่าง หรือหาผ้าม่านสีฟ้า หรือสีน้ำเงินมาตกแต่ง นอกจากนี้ยังสามารถนำเฟอร์นิเจอร์ที่มีโทนสีฟ้า หรือ สีน้ำตาลมาตกแต่งเป็นต้น

7. บ้านเรโทร (Retro style)

จุดเด่นของการตกแต่งบ้านแบบ Retro Style คือการทำให้บ้านของเราดูโดดเด่น สนุกสนาน มีชีวิตชีวา ซึ่งรวมไปถึงการตกแต่งบ้านให้ออกมาจัดจ้านและจัดจาดในแบบที่ไม่เหมือนใคร ซึ่งหลักการของตกแต่งบ้านแบบ Retro ไม่จำเป็นจะต้องตกแต่งให้ย้อนยุคเหมือนกับแบบวินเทจ ซึ่งยุคสมัยที่คนไทยหลาย ๆ คนนิยมตกแต่งย้อนยุคในแบบ Retro ก็คือยุค 2499 อันธพาลครองเมือง นั่นเอง โดยหัวใจสำคัญของการตกแต่งบ้านแบบ Retro style ก็มีดังนี้เลย โทนสีต้องจัดจาด เรื่องของโทนสีไม่ได้เฉพาะเจาะจงว่าจะต้องใช้โทนสีไหนเป็นพิเศษ เพราะในแต่ละยุคสมัยจะมีสีเด่นเฉพาะยุคนั้น ๆ อยู่แล้ว อย่างโทนสีพาสเทลที่เป็นของยุค 50's ไปจนถึงสีส้มที่ดูฉูดฉาดของยุค 70's อาทิ สีเขียว สีส้ม และสีเหลืองมะนาว เฟอร์นิเจอร์ต้องเก๋ไก๋ ในแต่ละยุคก็จะมีเฟอร์นิเจอร์ที่ดีไซน์เก๋ ๆ ตามแต่ละยุคเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นการเลือกซื้อเฟอร์นิเจอร์ต้องเลือกให้คิดว่าเรากำหนดตกแต่งตามยุคไหน และไม่ว่าจะรูปทรงเรขาคณิต โค้งมน หรือรูปแบบไหนก็ตาม แต่เฟอร์นิเจอร์ในแบบ Retro จะต้องใช้เพียงน้อยชิ้น และแต่ชิ้นก็ต้องมีความโดดเด่นในตัวเองเลือกของตกแต่งให้โดน การแต่งบ้านแบบ Retro ที่ขาดไม่ได้เลยก็คือพวกของตกแต่งนั่นเอง ได้แก่ นาฬิกา ตุ๊กตา โมเดล และรวมไปถึงวอลเปเปอร์บนผนังห้องด้วย เพราะฉะนั้น การเลือกของตกแต่งที่ดี และโดนใจจะช่วยเพิ่มความเป็น Retro ในแบบฉบับของคุณที่ไม่เหมือนใครอย่างแน่นอน

8. บ้านทรงไทยโมเดิร์น (Thai modern style)

การตกแต่งบ้านสไตล์ไทยโมเดิร์น คือ การนำความเรียบง่ายของการตกแต่งภายในบ้าน ในลักษณะโชนสี เน้นความเรียบ ทันสมัย สะอาดตา และของตกแต่งไม่มากจนเกินไป มาผสมผสาน ออกแบบกับวัสดุต่าง ๆ ที่มีกลิ่นอายความเป็นไทย อย่างเช่น เฟอร์นิเจอร์ไม้ เฟอร์นิเจอร์หวาย ศิลปะ หัตถกรรมพื้นบ้านของไทย เช่น เครื่องจักสาน ผ้าไหมไทย หรือวัสดุประเภทไม้ที่เป็นที่นิยมและเป็นที่ รู้จักกันมาอย่างยาวนานของไทย การตกแต่งภายในบ้านให้มีเอกลักษณ์ความเป็นไทยในนั้น อันดับแรก ที่ควรคำนึง คือ วัสดุหรือของตกแต่งที่มีเอกลักษณ์ความเป็นไทย เช่น ไม้ หวาย ลวดลายต่าง ๆ วอลเปเปอร์ มีด้วยกันหลากหลายลวดลาย แต่หากจะสื่อความเป็นไทยได้ดีนั้นก็คงไม่พ้นลายไทย หรือลายไม้ หากเป็นบ้านที่ไม่ได้ทำด้วยไม้ก็ต้องเลือกวอลเปเปอร์ที่สื่อถึงความเป็นไทย หรือเป็น เอกลักษณ์ของความเป็นไทย แต่ลายไทยไม่ค่อยเป็นที่นิยมมากนักสำหรับการตกแต่งภายในบ้าน ทั้งหมด ดังนั้นอาจจะเลือกเป็นมุมหนึ่งมุมใดของบ้านก็ทำได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัย รูปลักษณะของมิติความเชื่อทางพื้นที่ที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตไทยในความแตกต่างแห่งยุคสมัย จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งทักษะความรู้ของผู้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องของวัสดุประเภทไม้และศาลพระภูมินั้น ทางผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการสืบค้นความสนใจและการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความเชื่อกับคนยุคใหม่

กระบวนการวิจัยเชิงรูปแบบและทักษะ

ผู้วิจัยใช้รูปแบบของศาลดั้งเดิมเพื่อหารูปแบบเชิงโครงสร้างที่แตกต่างโดยยังคงรูปแบบดั้งเดิมของศาลแต่เป็นโครงสร้างภายในแบบใหม่ เพื่อจะนำไปสู่การทดลองเชิงข้อมูลเพื่อหาความเป็นไปได้

1. นำเอาเศษไม้มาประกอบโครงสร้างภายในใหม่เพื่อหาความเป็นไปได้ของการออกแบบโดยประกอบแบบสลับไม้ไปมา เป็นโครงสร้างภายในที่แตกต่างจากเดิมแต่รูปลักษณะยังคงยึดโครงสร้างแบบศาลพระภูมิดั้งเดิมอยู่

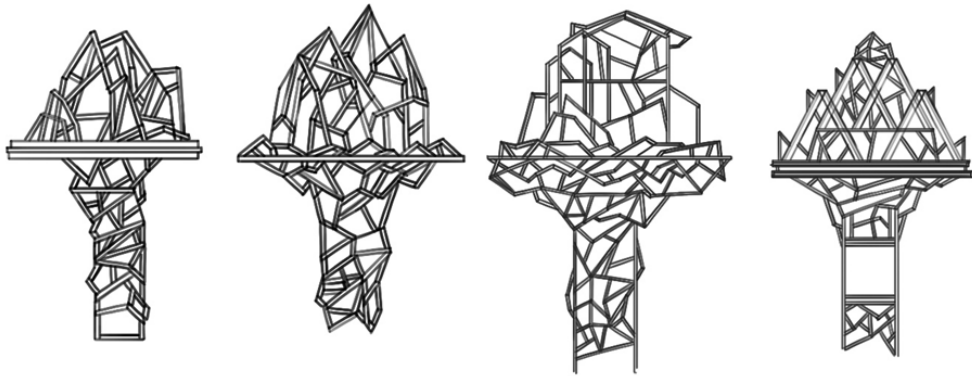
ภาพที่ 6 บรรยากาศการทำต้นแบบทดลองในโรงงาน

ภาพที่ 7 ต้นแบบโครงสร้างศาลโดยสลักไม้ไปมา

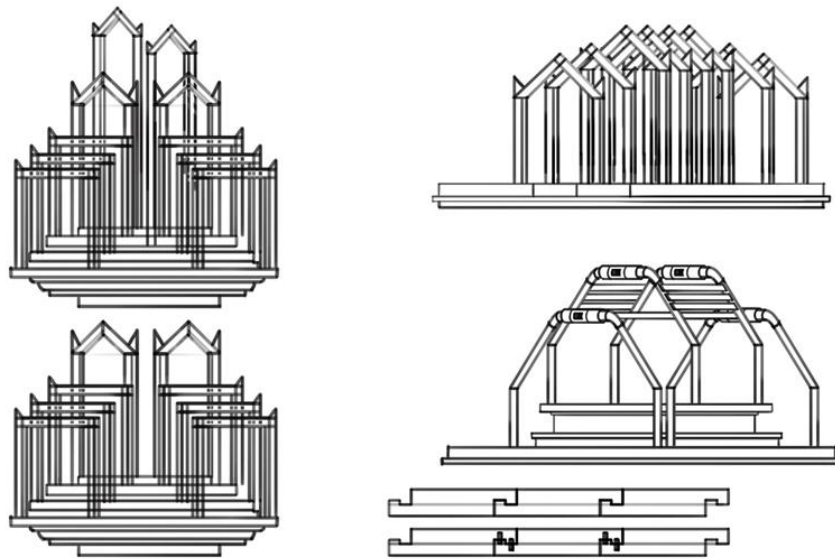

ภาพที่ 8 ต้นแบบโครงสร้างจากเศษไม้และเหล็กเส้น

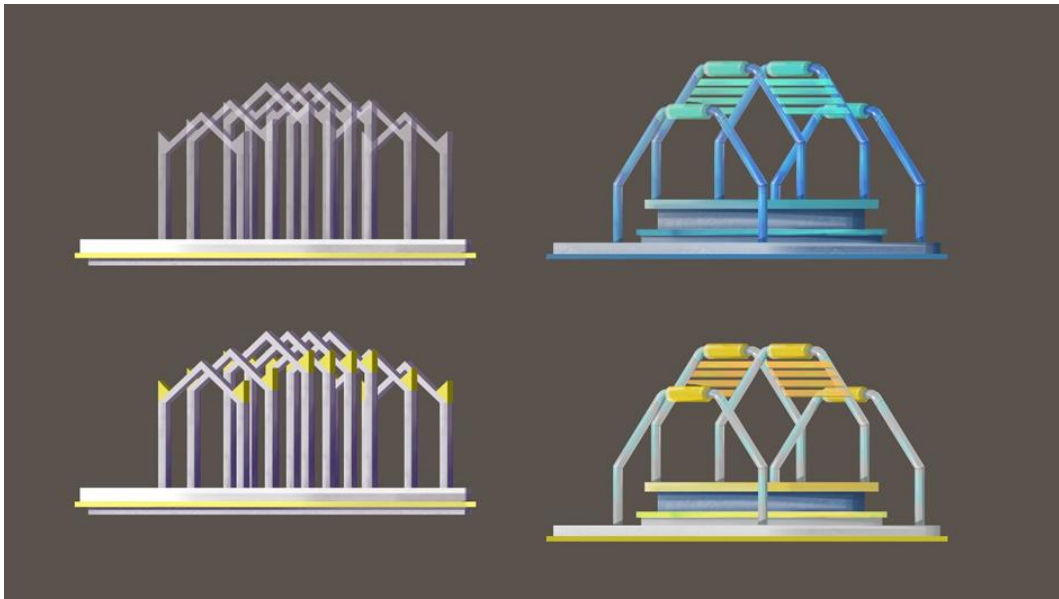

ภาพที่ 9 ภาพร่างโครงสร้างศาลโดยสลัไม้ไปมา

2. หลังจากที่ทำความเป็นไปได้แล้ว ผู้วิจัยได้ร่างรูปจากแนวคิดโดยได้ลองเปลี่ยนวัสดุที่ใช้ในส่วนของตัวเรือนเลือกใช้วัสดุเหล็กปล่องเพื่อให้ศาลดูมีลักษณะโปร่ง และส่วนของฐานจะเป็นวัสดุไม้

ภาพที่ 10 ภาพสเกตโครงสร้างแบบโปร่ง และคาดการณ์วัสดุกับสีในยุคใหม่ๆ

ภาพที่ 11 ภาพสี่โครงสร้างแบบโปร่ง และคาดการณ์วัสดุกับสีในยุคใหม่ ๆ

3. ร่างแบบเพิ่มเติมโดยอ้างอิงจากอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยผู้วิจัยได้ร่างออกแบบอ้างอิงจากบริเวณท่าน้ำนนท์ และท่าน้ำปากเกร็ดนนทบุรี เริ่มจากการลงสำรวจเพื่อหาอัตลักษณ์ของพื้นที่

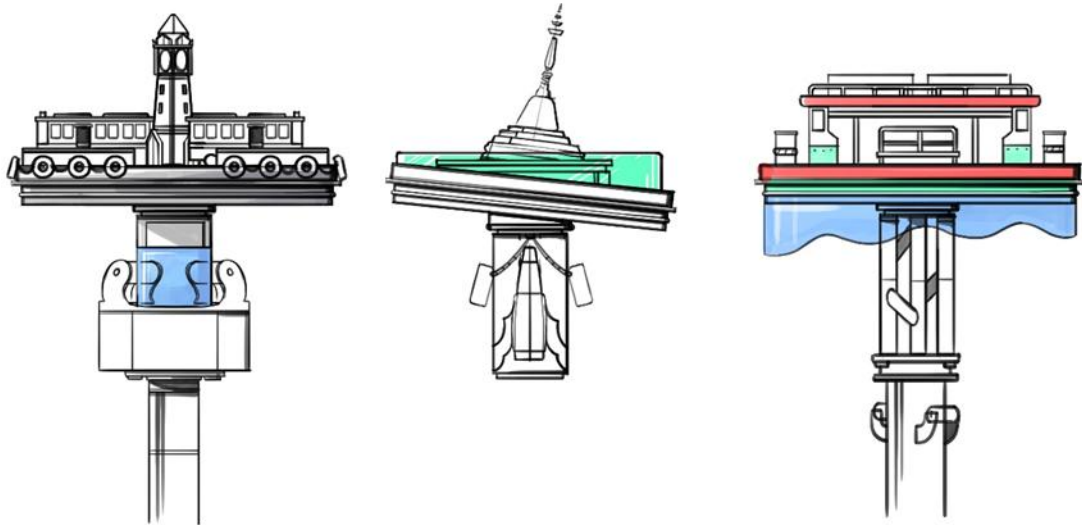

ภาพที่ 12 ภาพถ่ายบริเวณ หอนาฬิกา (5 ก.ย. 2564)

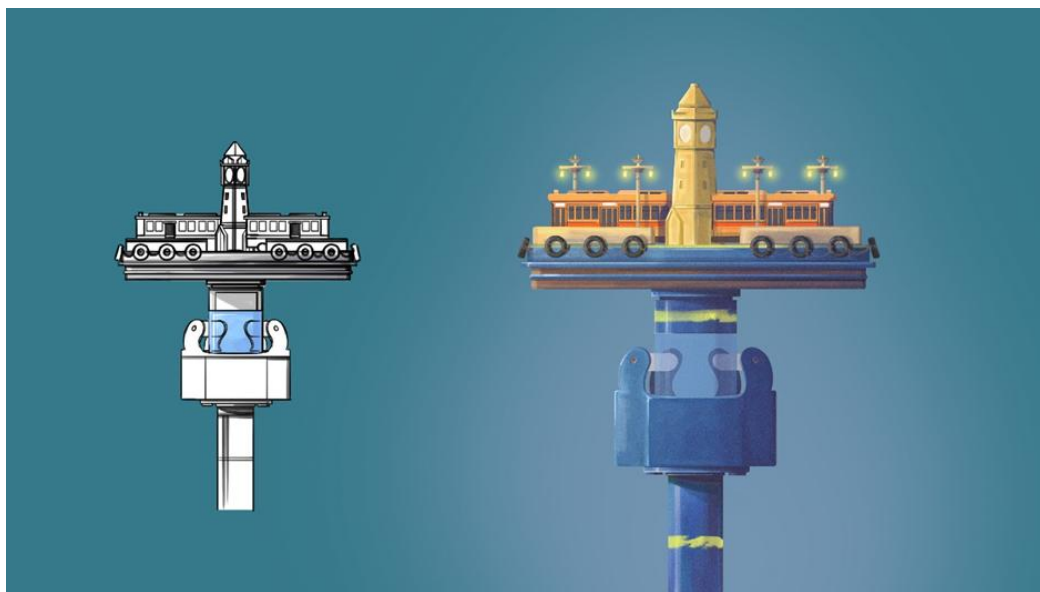

ภาพที่ 13 ภาพถ่ายบริเวณท่าเรือนนทบุรี (5 ก.ย. 2564)

4. หลังจากลงสถานที่จึงนำเอาองค์ประกอบหรือรูปลักษณะบางส่วนมาออกแบบ

ภาพที่ 14 ภาพสเกตจากอัตลักษณ์ทำนํ้านนท์และทำนํ้าปากเกร็ด

ภาพที่ 15 ภาพสี่แนวคิดเชิงศิลปะจากอัตลักษณ์ทำนันทน์

5. เมื่อร่างแบบเสร็จเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยได้ทำการนำภาพร่างแบบศาลพระภูมิไปสอบถามผู้ที่ร่วมสัมภาษณ์

กระบวนการทดสอบและวิจัยเชิงข้อมูล

เมื่อได้ทำการร่างแบบศาลพระภูมิออกมาแล้ว ได้นำภาพจากแนวคิดศิลปะที่ได้ รวมอยู่ในแบบสอบถามโดยจัดทำทั้งแบบ Voice interview และ Video interview กับผู้ที่มีอายุช่วง 25-35 ปี เพื่อหาผลทดลองเชิงข้อมูล ตัวอย่างแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจะใช้สำรวจความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่ โดยแบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ซึ่งจะแบ่งเป็นสองส่วน ได้แก่

ความเชื่อ

1. ข้อมูลส่วนตัว ชื่อ/อายุ/อาชีพ/จังหวัด/ศาสนา
2. โดยปกติมีความเชื่อทางด้านศาสนามากน้อยแค่ไหน อย่างไร
3. โดยกิจวัตรประจำวันได้มีกิจวัตรเกี่ยวกับศาสนาสอดแทรกในชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่
4. มีความเชื่อเรื่องการดูดวง ฮวงจุ้ย หรือฤกษ์ในการทำกิจกรรมต่างๆหรือไม่
5. จากคำตอบในข้อ 4 ถ้ามีความเชื่อแล้วมีการบูชาวัตถุมงคลหรือวัตถุเกี่ยวกับความเชื่ออื่น ๆ หรือไม่
6. จากคำตอบในข้อ 5 ถ้ามีการบูชาวัตถุ เหตุผลในการบูชาคืออะไร

7. จากคำตอบในข้อ 6 จากเหตุผลที่ได้กล่าว ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความรู้สึกที่ว่าวัตถุมงคลความเชื่อได้ช่วยเหลืออย่างไรบ้าง

8. การบูชาวัตถุมงคลต่างๆ ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้สึกแตกต่างจากผู้อื่นหรือไม่

9. ในความคิดเห็นของผู้ถูกสัมภาษณ์ความเชื่อมีความสำคัญมากน้อยแค่ไหนและคิดว่าผู้คนที่อยู่ในวัยใกล้เคียงกัน มีความเชื่อเรื่องนี้เหมือนหรือแตกต่างมากน้อยจากผู้ถูกสัมภาษณ์มากแค่ไหน

ศาลพระภูมิ

1. ผู้ถูกสัมภาษณ์คิดว่าสถานที่ตั้งบ้าน/ที่ทำงาน/ที่ประกอบการ มีความสัมพันธ์กับเรื่องความเชื่อหรือไม่

2. บ้านของผู้ถูกสัมภาษณ์มีศาลพระภูมิหรือไม่

3. ในความคิดเห็นของผู้ถูกสัมภาษณ์การตั้งศาลพระภูมิมีความจำเป็นหรือไม่

4. ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความรู้เกี่ยวกับการตั้งศาลพระภูมิหรือไม่ มากหรือน้อยแค่ไหน

5. ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความเห็นอย่างไรกับความจำเป็นของการมีศาลพระภูมิบริเวณที่พักอาศัย

6. ผู้ถูกสัมภาษณ์เคยพบเห็นศาลพระภูมิในรูปแบบใดบ้าง

7. ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความคิดเห็นอย่างไรกับรูปแบบของศาลพระภูมิแบบเก่าและแบบสมัยใหม่

8. ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความคิดเห็นอย่างไร ถ้าศาลพระภูมิจะมีรูปแบบอัตลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะจงเพื่อตามรูปแบบของสถานที่นั้นๆ

9. จากคำตอบข้อที่ 8 ถ้าศาลพระภูมิมีอัตลักษณ์ตามสถานที่แล้วนั้น ผู้ถูกสัมภาษณ์คิดว่าจะขัดกับหลักศาสนาหรือไม่

10. ถ้าตัดเรื่องความเชื่อทางศาสนาออกไป ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความคิดว่าศาลพระภูมิมีลักษณะหลายรูปแบบได้หรือไม่

ภาพที่ 16 ภาพบรรยากาศการสัมภาษณ์ 1

ภาพที่ 17 ภาพบรรยากาศการสัมภาษณ์ 2

ภาพที่ 18 ภาพการสัมภาษณ์ในรูปแบบการประชุมวิดีโอคอล

หลังจากสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทดลองตัวอย่างในช่วงอายุ 25-35 ปี ผู้วิจัยค้นพบว่า ทิศทางของความเชื่อในตัวพื้นที่และศาลพระภูมิในกลุ่มตัวอย่างนั้น ไม่คิดว่าจำเป็นต้องมีศาลพระภูมิในบ้านของกลุ่มทดลอง แต่จะมีตัวแปรสำคัญที่เกิดขึ้นหรือถูกถ่ายทอดออกมาเหมือนกัน คือ

1. ความสบายใจของผู้ปกครองที่ต้องการให้มีเพื่อไม่เป็นการลบหลู่หรือเพิ่มความสบายใจ
2. ความกลัว กับรูปแบบที่มันจะแลดูไม่ค่อยเป็นมิตรกับพื้นที่ที่พวกเขาอยู่กัน
3. ตัวเลือก กลุ่มทดลองคิดว่า รูปแบบของศาลนั้นมันไม่ได้ไปในทิศทางเดียวกับรูปแบบบ้าน

หรือการออกแบบบ้านของพวกเขาในปัจจุบันที่จะมีรูปแบบนิยมตามยุค แต่ศาลพระภูมิกับมีรูปแบบที่จำกัดอยู่และไม่เข้ากับตัวบ้าน

สรุปผลการสัมภาษณ์

ในการหาคำตอบโดยเมื่อได้ทำการศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเบื้องต้นและลองสัมภาษณ์บุคคลกลุ่มตัวอย่างแล้ว พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีแนวทางที่เปลี่ยนไปในเชิงบวกกับเรื่องของความเชื่อเมื่อความยึดหยุ่นและรูปลักษณ์ตามความเชื่อนั้นถูกปรับองค์ประกอบในบางส่วนเพื่อให้ตัวเลือกของพวกเขาเรามีมากขึ้นในยุคสมัยใหม่

การทดลองในเชิงกระบวนการทางดิจิทัล

เพื่อให้ผู้ทดสอบหรือผู้ใช้งานพบกับประสบการณ์การถ่ายทอดเรื่องราวพื้นที่ทางความเชื่อของศาลพระภูมิในอีกรูปแบบหนึ่ง ผู้วิจัยได้ติดต่อทางบริษัท AZE จำกัด เพื่อทดลองตัวแว่นตา VR ก่อนจะหาความเป็นไปได้ในเชิงกระบวนการนำเข้าสู่รูปแบบงานทดลองที่เป็นไปได้ รวมทั้งปรึกษา

ผู้เชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี VR Meta ตัวนี้ ถึงความเป็นไปได้ในการใช้ Platform ต่างๆที่รองรับกับตัวแว่น พบว่ามีหลาย Platform ที่จะทำให้ผู้คนเข้าถึงและเรียนรู้ได้ง่าย รวมทั้งยังมีประสบการณ์การเข้าร่วมในรูปแบบใหม่อีกด้วย

ภาพที่ 19 ภาพการทดลองแว่นวีอาร์ เมต้า (VR META)

ภาพที่ 20 บูรณสักการะที่เซนทรัลเวสต์เกตพระตรีมูรติ(ของเซนทรัลเวิลด์)ในระบบวีอาร์

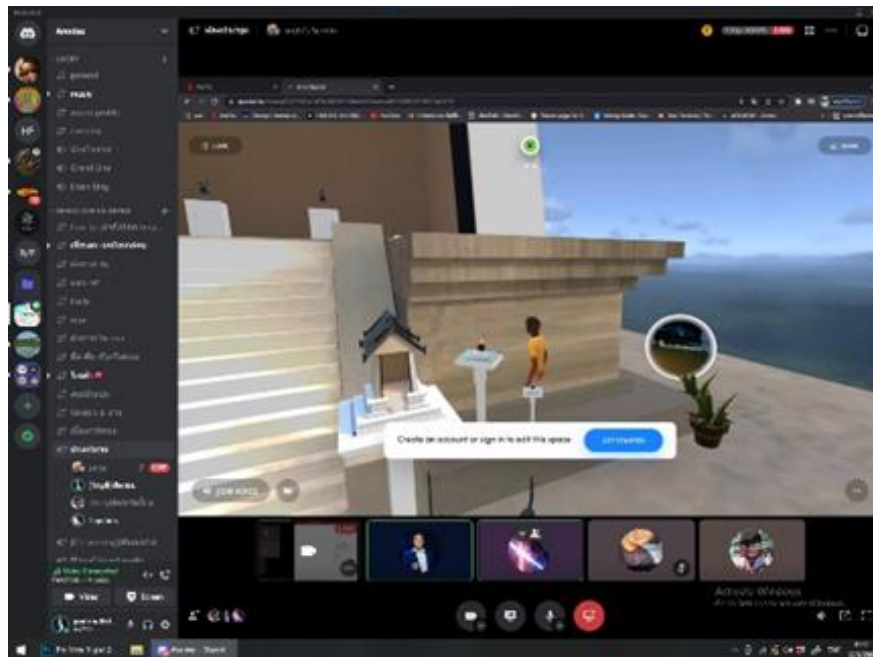
ทดลอง Platform

หลังจากผู้วิจัยทดสอบ

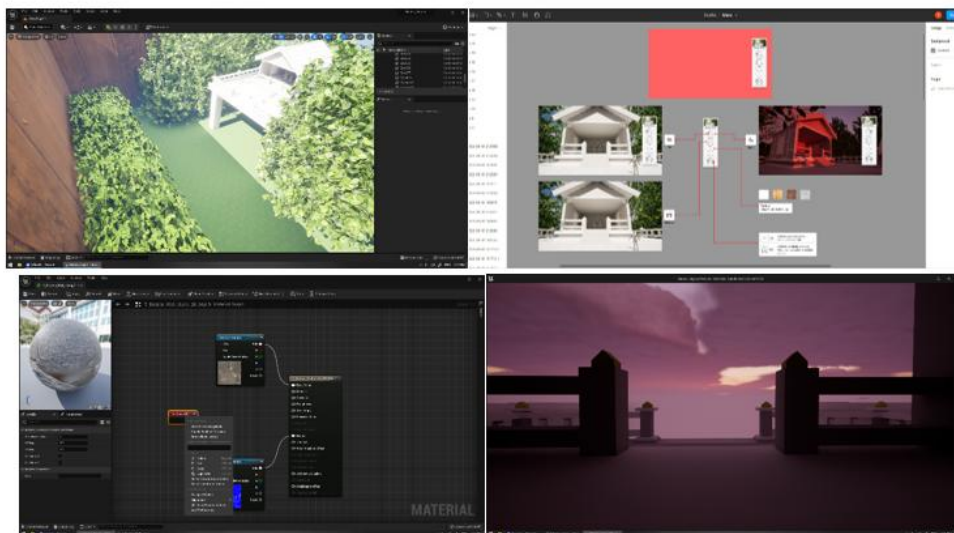
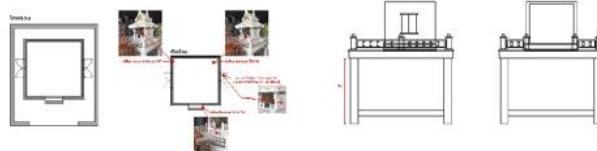
1. อธิบายการนำเรื่องจากการทดลองแว่นVRไปปรึกษากับ เซราฟิมเรื่อง ความเป็นไปได้ในการนำ 3D Model เข้ามามีส่วนร่วมใน Platform ใดได้บ้าง ต่อด้วยคำปรึกษา เกี่ยวกับตัวอย่าง Platform ต่าง ๆ
2. ขั้นตอนการปั้นโมเดลจากรูปโดยใช้ Software ต่างๆตรงนี้อธิบายการเลือกใช้ว่าตัวมันนั้นใช้ในการต่อยอดได้งานขนาดไหน
3. การนำโมเดล 3D ไปใส่ในตัวของ Platform โดยเลือก Spatial เป็นอย่างแรก เพื่อนำกลับไปทดสอบกลับทางคนใน บริษัท AZE และรายงานผลว่า เราเข้าไปทำอะไรคนสามารถปรับแก้ อะไรได้บ้างและทำให้เกิด User experience ได้อย่างไรบ้าง
- 4) เมื่อเกิดไรอย่างขึ้นเลยนำเอาไปทดลองต่อใน Blender เพื่อทำระบบให้คนทั่วไปดูได้ และลดขั้นตอนการเข้าถึงเพื่อให้เข้าถึงง่ายกว่าการใช้ Spatial

ภาพที่ 21 Platform Spatial ทดสอบระบบ VR กับบุคคลภายนอก 1

ภาพที่ 22 Platform Spatial ทดสอบระบบ VR กับบุคคลภายนอก

ภาพที่ 23 ภาพการจำลองออกแบบศาลในแพลตฟอร์ม Unreal Engine

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิในสังคมไทยมีวิวัฒนาการ จากความเชื่อดั้งเดิมที่มีความเชื่อมโยงกับพื้นที่และเทพารักษ์ ไปสู่ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับความเจริญรุ่งเรือง โชคลาภ และการปกป้องคุ้มครอง ยุคดิจิทัลส่งผลต่อความเชื่อในรูปแบบใหม่ เช่น การบูชาวัตถุมงคลผ่านระบบออนไลน์ หรือการปรึกษาโหราศาสตร์และไสยศาสตร์ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล

จากการวิจัยพบว่า ความเชื่อดั้งเดิม ศาลพระภูมิในอดีตเชื่อมโยงกับความเชื่อเกี่ยวกับเทพารักษ์ เจ้าที่ และรุกขเทวดา ที่ปกป้องรักษาสถานที่ บ้านเรือน และผืนดิน ความเชื่อนี้มุ่งเน้นการขอพร การบูชา และการแสดงความเคารพต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อความสงบสุข ความเจริญรุ่งเรือง และการปกป้องคุ้มครอง

การเปลี่ยนแปลงของความเชื่อ ในสังคมไทยสมัยใหม่ ความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิมีการปรับเปลี่ยน คนไทยยังคงมีความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แต่ความเชื่อนี้มีความหลากหลายมากขึ้น มุ่งเน้นไปที่การขอพร โชคลาภ ความสำเร็จในชีวิต และการปกป้องคุ้มครอง เช่น การขอพรให้ธุรกิจเจริญรุ่งเรือง การขอให้สุขภาพแข็งแรง หรือการขอให้ปลอดภัยจากอันตราย

อิทธิพลจากวัฒนธรรมอื่น ๆ การรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างชาติ เช่น การบูชาวัตถุมงคลแบบจีน หรือการบูชาเทพเจ้าในศาสนาอื่นๆ ก็ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิ การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตไทยในยุคดิจิทัล

การอยู่อาศัยในเมือง ความจำกัดด้านพื้นที่ และความต้องการความสะดวกสบาย เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการอยู่อาศัยของคนรุ่นใหม่ การใช้ชีวิตดิจิทัล การสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต และการใช้เทคโนโลยี ส่งผลต่อมุมมองและความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิของคนรุ่นใหม่

การออกแบบศาลพระภูมิ การออกแบบศาลพระภูมิแบบดั้งเดิมมุ่งเน้นการรักษาประเพณีและความเชื่อ โดยไม่คำนึงถึงความต้องการและความสะดวกสบายของคนรุ่นใหม่ ความต้องการศาลพระภูมิที่เหมาะสมกับพื้นที่จำกัด เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสะท้อนถึงความเชื่อในรูปแบบใหม่ เป็นโจทย์สำคัญสำหรับการออกแบบศาลพระภูมิในยุคดิจิทัล

ผลกระทบของยุคดิจิทัล

การบูชาแบบออนไลน์ ยุคดิจิทัลทำให้คนไทยสามารถเข้าถึงวัดถ่มมุงคล การบูชา และการปรึกษาโหราศาสตร์หรือไสยศาสตร์ผ่านระบบออนไลน์ เช่น การซื้อพระเครื่อง การเช่าบูชาพระเครื่อง การทำบุญผ่านทางออนไลน์ หรือการปรึกษาโหราศาสตร์ผ่านแอปพลิเคชัน

ความเชื่อในรูปแบบใหม่ เทคโนโลยี การสื่อสาร และอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดความเชื่อในรูปแบบใหม่ เช่น การใช้เลขเด็ด การดูดวง หรือการใช้เครื่องรางของขลังที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเกี่ยวกับดิจิทัล เช่น การใช้เลขมงคล การใช้แอปพลิเคชันการดูดวง หรือการใช้เครื่องรางของขลังที่เชื่อมโยงกับโลกออนไลน์

การวิเคราะห์ความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิเป็นส่วนสำคัญในการทำความเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทย การวิเคราะห์นี้ สามารถให้นักออกแบบสามารถออกแบบศาลพระภูมิที่สอดคล้องกับความต้องการของคนรุ่นใหม่และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการทดลอง

การทดลองสร้างต้นแบบศาลพระภูมิ

จากวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความเป็นไปได้ของการออกแบบศาลพระภูมิในรูปแบบใหม่ ที่สอดคล้องกับความต้องการของคนรุ่นใหม่และการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตไทยในยุคดิจิทัล

กระบวนการออกแบบขั้นต้น ผู้วิจัยทดลองใช้เศษไม้และเหล็กเส้นเป็นวัสดุหลัก เนื่องจากวัสดุทั้งสองชนิดสามารถหาได้ง่าย มีราคาไม่แพง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้งานได้ง่าย

การออกแบบโครงสร้าง ผู้วิจัยทดลองสร้างต้นแบบศาลพระภูมิที่มีลักษณะโปร่ง เช่น การใช้โครงสร้างแบบโมดูลาร์ การออกแบบให้มีพื้นที่ว่างภายใน และการออกแบบให้มีขนาดที่เหมาะสมกับพื้นที่จำกัด หลังจากสร้างต้นแบบแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบและประเมินผล เช่น การทดสอบความแข็งแรง ความมั่นคง และความสวยงาม จากนั้น ปรับปรุงการออกแบบให้เหมาะสมกับผลการทดสอบ

ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการออกแบบศาลพระภูมิแบบโปร่ง การใช้โครงสร้างแบบโมดูลาร์ และการเลือกวัสดุที่เหมาะสม สามารถตอบสนองต่อความต้องการของคนรุ่นใหม่ เช่น การออกแบบให้มีขนาดที่เหมาะสมกับพื้นที่จำกัด ความสะดวกในการประกอบ และความสวยงามที่ทันสมัย ผลการทดลองยังแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของการออกแบบศาลพระภูมิที่ไม่เพียงแต่เป็นศูนย์รวมความเชื่อ แต่ยังเป็นส่วนหนึ่งของการตกแต่งภายในบ้าน และสามารถนำไปติดตั้งในสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างง่ายดาย

การทดสอบ AR

การทดสอบศักยภาพของเทคโนโลยี AR ในการเผยแพร่ และสืบสานความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิ รวมทั้งการนำเสนอรูปแบบการออกแบบศาลพระภูมิในรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยเลือกใช้ Platform ที่รองรับการแสดงผลแบบ 3 มิติ และมีความสามารถในการจำลองสถานการณ์การสร้างเนื้อหา AR ผู้วิจัยสร้างเนื้อหา AR โดยการจำลองสถานการณ์การบูชาศาลพระภูมิ เช่น การนำเสนอประวัติของศาลพระภูมิ วิธีการบูชา และการออกแบบศาลพระภูมิในรูปแบบต่าง ๆ

ผู้วิจัยทดลองใช้ AR เพื่อประเมินผลการแสดงผล ความสมจริง และความน่าสนใจของเนื้อหา AR ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยี AR มีความสามารถในการสร้างประสบการณ์การบูชาศาลพระภูมิ และการเรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการทดลองยังแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการนำเสนอรูปแบบการออกแบบศาลพระภูมิในรูปแบบใหม่ เช่น การออกแบบที่เน้นการโต้ตอบ การแสดงผลแบบ 3 มิติ และการใช้เทคนิคการเล่าเรื่องราว ผ่านเทคโนโลยี AR ผลการทดลองเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการออกแบบศาลพระภูมิที่สอดคล้องกับความต้องการของคนรุ่นใหม่และการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย การออกแบบศาลพระภูมิในรูปแบบใหม่ เช่น การใช้โครงสร้างแบบโมดูลาร์ การใช้เทคโนโลยี AR และการออกแบบที่เน้นความเรียบง่าย สามารถนำมาใช้เพื่อเผยแพร่ สืบสาน และพัฒนาความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิในสังคมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการสำรวจความคิดเห็น

ความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่เกี่ยวกับศาลพระภูมิ

ความเชื่อในศาลพระภูมิ: คนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ยังมีความเชื่อในศาลพระภูมิ แต่ความเชื่อนี้มีความหลากหลายมากขึ้น พวกเขามองศาลพระภูมิไม่เพียงเป็นที่สิงสถิตย์ของเทพารักษ์ แต่ยังเป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นสิริมงคล โชคลาภ และการปกป้องคุ้มครอง

ความต้องการความทันสมัย: คนรุ่นใหม่ต้องการศาลพระภูมิที่สะท้อนถึงความทันสมัย เข้ากับการอยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมสมัยใหม่ และสื่อถึงความเชื่อในรูปแบบใหม่

ความสำคัญของความสะดวกสบาย: คนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับความสะดวกสบาย ความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการออกแบบที่ยืดหยุ่น ในการเลือกศาลพระภูมิ เช่น ต้องการศาลพระภูมิที่มีขนาดที่เหมาะสมกับพื้นที่จำกัด ติดตั้งง่าย และใช้งานสะดวก

ความต้องการศาลพระภูมิแบบใหม่

จากการวิจัยพบว่า คนรุ่นใหม่มีความต้องการศาลพระภูมิในบริบทปัจจุบัน ดังนี้

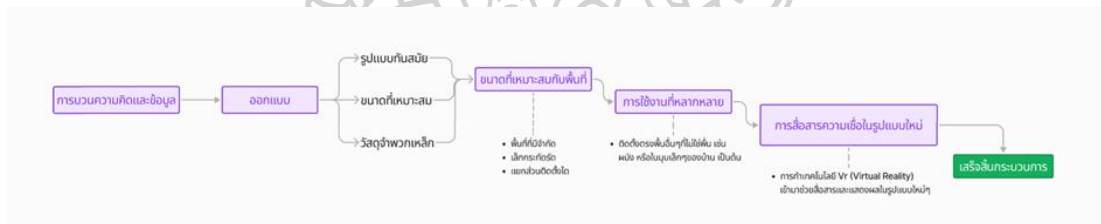
1. การออกแบบที่ทันสมัย คนรุ่นใหม่ต้องการศาลพระภูมิที่มีรูปแบบทันสมัย เช่น การออกแบบที่เน้นเส้นสายเรียบง่าย โทนสีสว่าง หรือการใช้วัสดุที่ทันสมัย เช่น เหล็ก อะลูมิเนียม หรือไม้เนื้อแข็ง

2. ขนาดที่เหมาะสม คนรุ่นใหม่ต้องการศาลพระภูมิที่มีขนาดที่เหมาะสมกับพื้นที่จำกัด เช่น การออกแบบให้มีขนาดเล็กกระทัดรัด หรือการออกแบบให้สามารถประกอบแยกส่วน เพื่อความสะดวกในการติดตั้ง

3. การใช้งานที่หลากหลาย คนรุ่นใหม่ต้องการศาลพระภูมิที่สามารถนำไปติดตั้งในสถานที่ต่างๆ ได้อย่างง่ายดาย เช่น การออกแบบให้สามารถติดตั้งบนผนัง บนโต๊ะ หรือในมุมเล็ก ๆ ของบ้าน

4. การสื่อสารความเชื่อในรูปแบบใหม่ คนรุ่นใหม่ต้องการศาลพระภูมิที่สื่อถึงความเชื่อในรูปแบบใหม่ เช่น การนำเทคโนโลยี AR มาใช้ การออกแบบที่เน้นความเรียบง่ายและความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือการผสมผสานความเชื่อดั้งเดิมกับความทันสมัย

ผลการออกแบบและสอบถามความคิดเห็นสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของคนรุ่นใหม่ที่ต้องการศาลพระภูมิที่มีทั้งความสวยงาม ประโยชน์ใช้สอย และความเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต และความต้องการด้านความเชื่อในยุคดิจิทัล

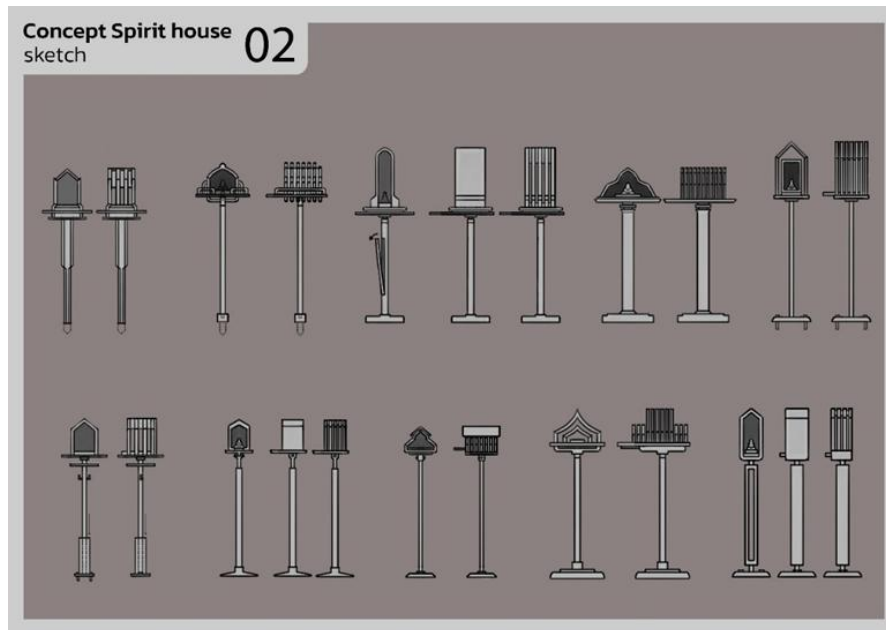

ภาพที่ 24 กระบวนการความคิดและข้อมูล

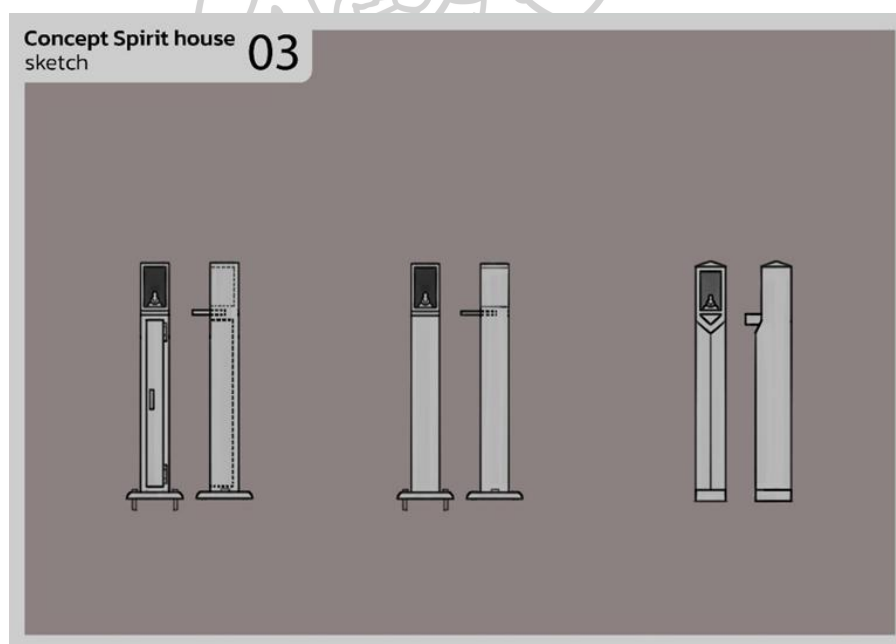
งานสเกตสรูปแนวความคิดเพื่อต่อยอด

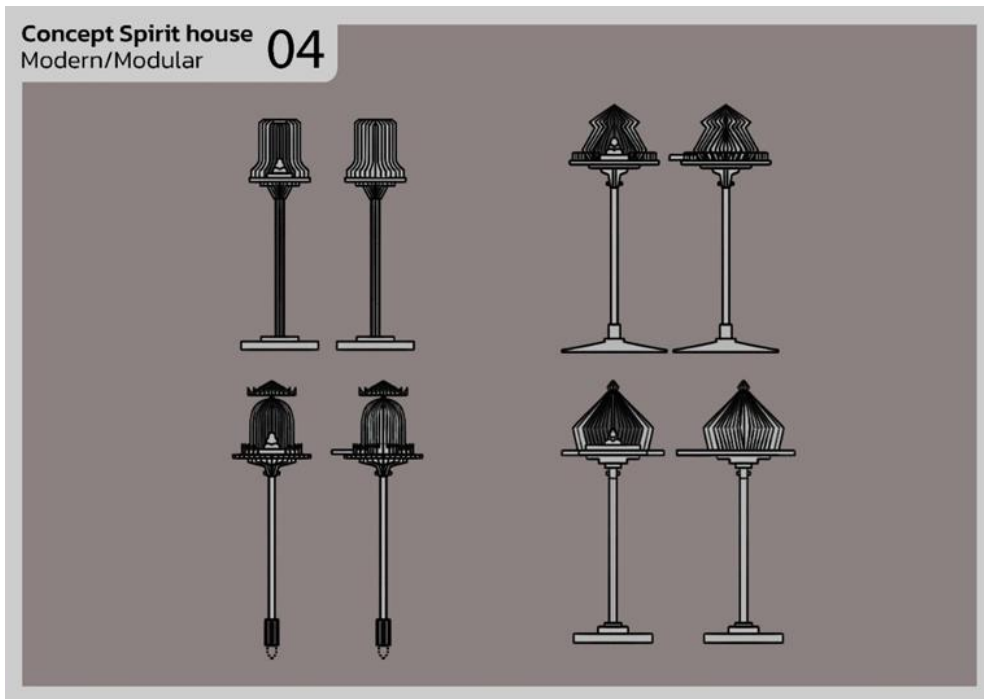
ภาพที่ 25 ภาพสเกตการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 1

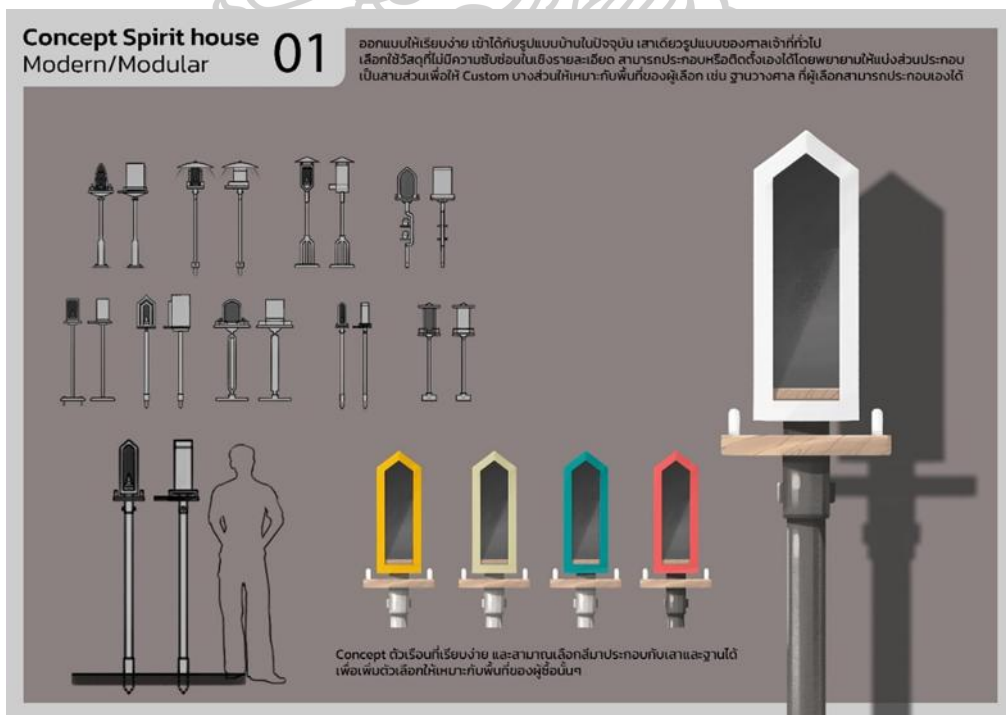
ภาพที่ 26 ภาพสเกตการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 2

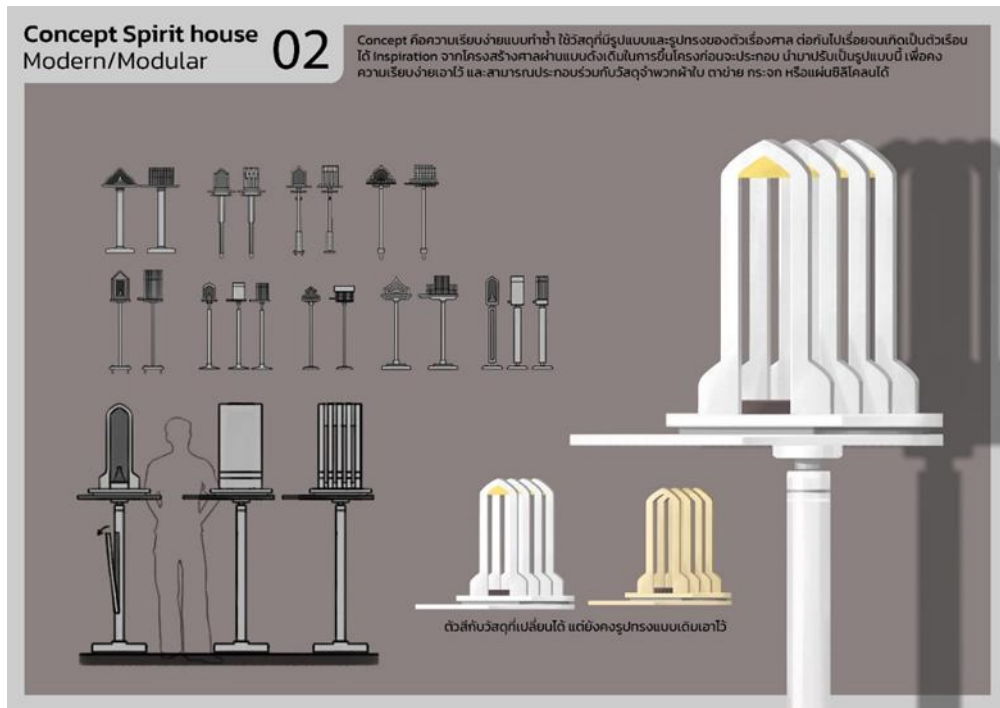
ภาพที่ 27 ภาพสเกตการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 3

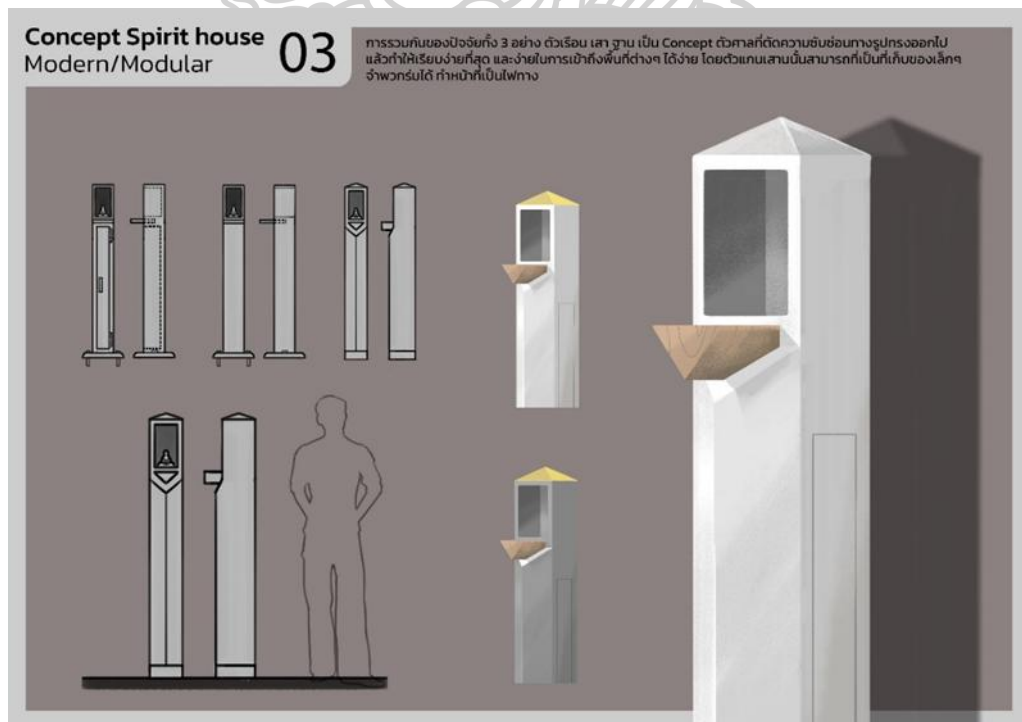
ภาพที่ 28 ภาพสเกตการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 4

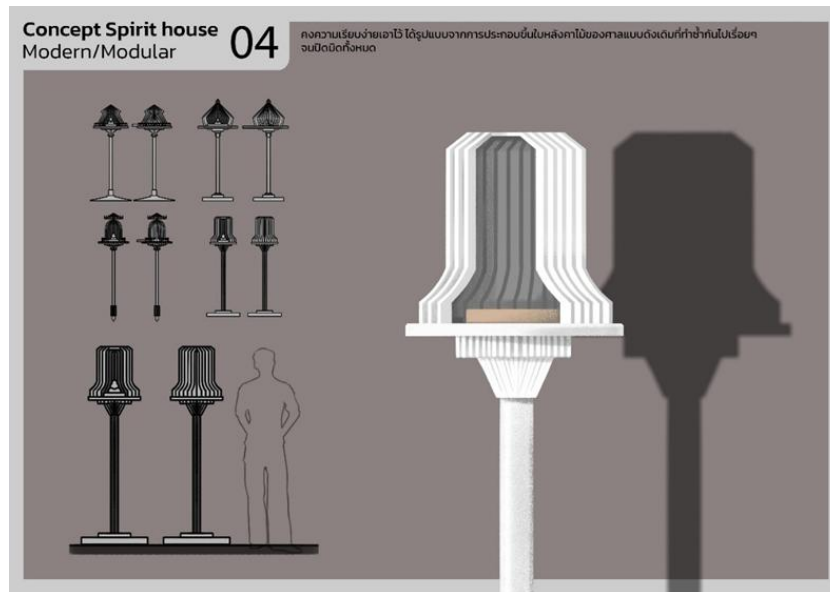
ภาพที่ 29 ภาพการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 1

ภาพที่ 30 ภาพการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 2

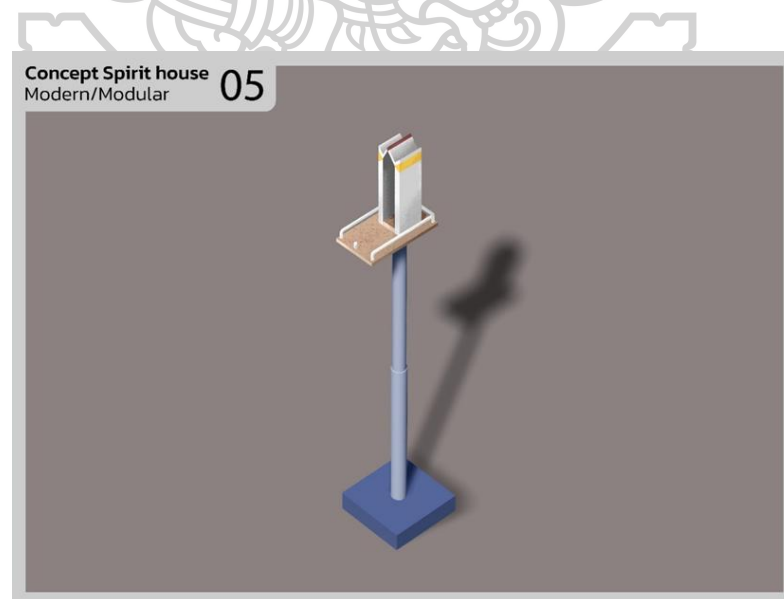

ภาพที่ 31 ภาพการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 3

ภาพที่ 32 ภาพการออกแบบศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR แบบที่ 4

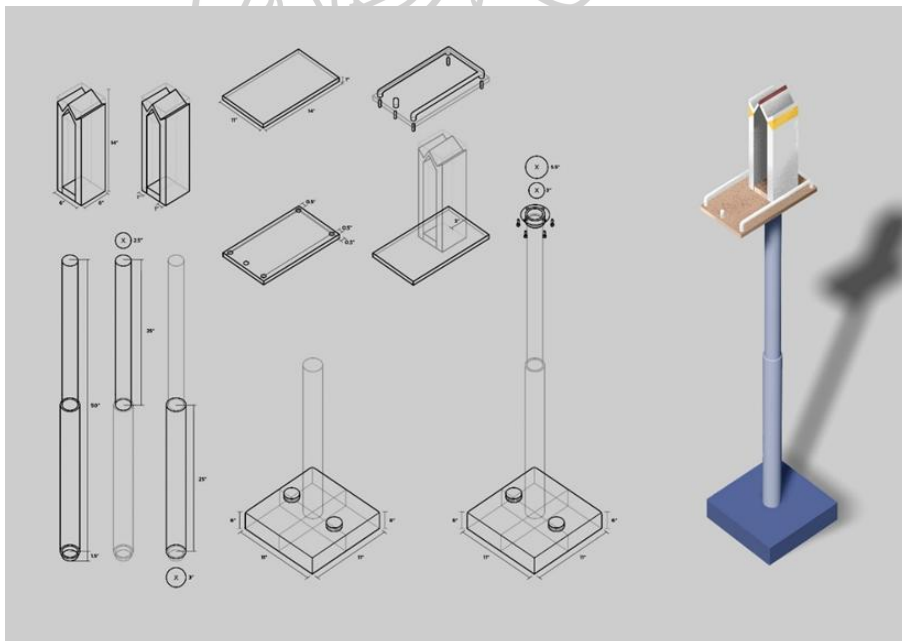
เมื่อนำสเกตมารวมกันจึงได้ผลสรุปการสเกตออกมาในรูปแบบที่ 5 ซึ่งในรูปแบบนี้นั้น ออกแบบให้มีรูปทรงที่เรียบง่ายและยังคงหีบขบองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของศาลพระภูมิโดยเพิ่มความเป็น Knock down เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนยุคใหม่ ในการขนย้าย ราคา และพื้นที่ที่จำกัด

ภาพที่ 33 แบบจำลองศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR (มุมเฉียง)

ภาพที่ 34 แบบจำลองศาลพระภูมิเพื่อใช้ในระบบ AR (มุมมองด้านหน้า)

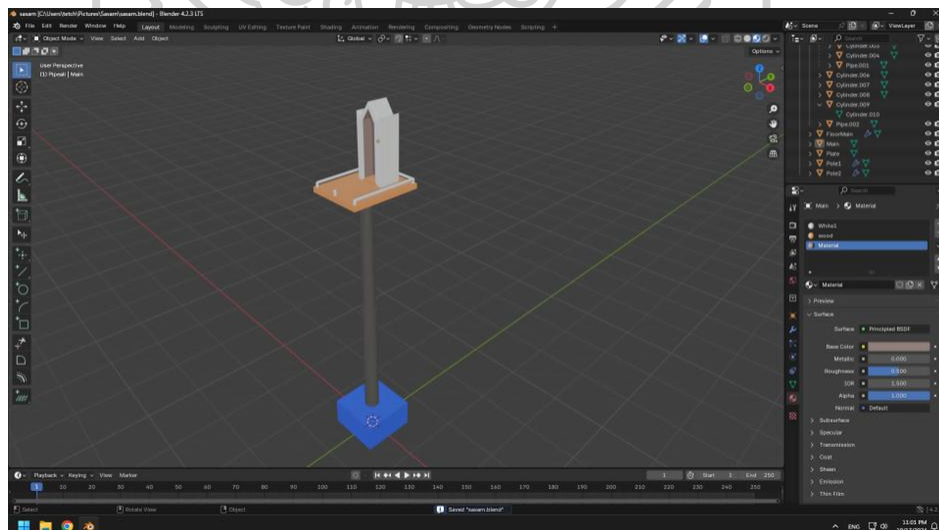
ภาพที่ 35 ขนาดของส่วนประกอบของศาลพระภูมิ

ภาพที่ 36 ภาพจำลองบรรจุภัณฑ์ของศาลพระภูมิ

การนำเข้า Concept สู่อระบบ AR

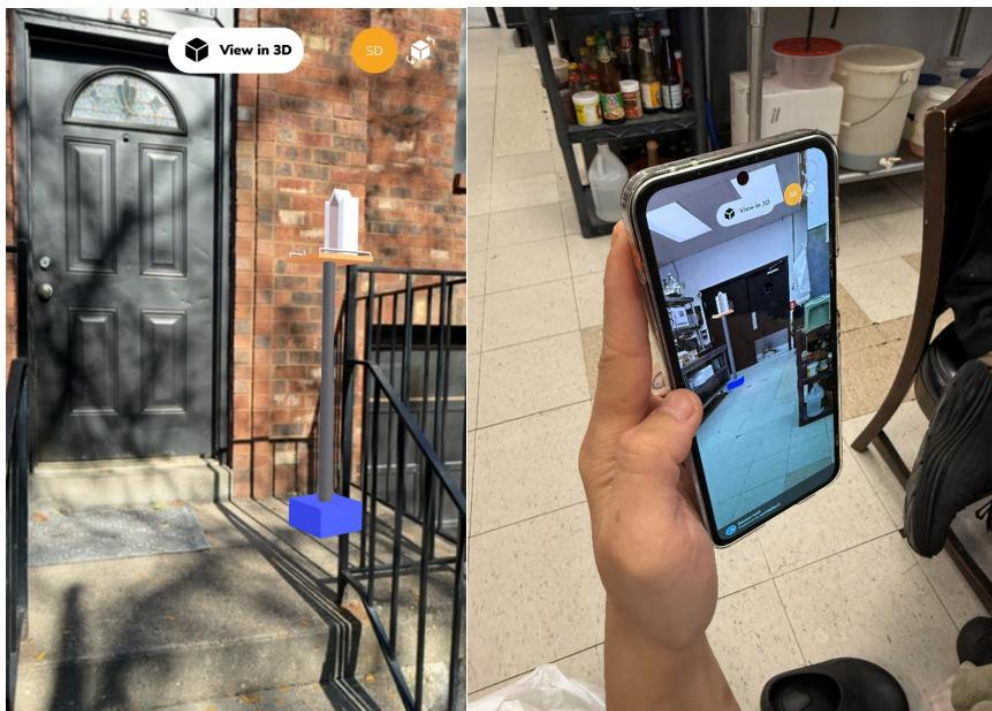
ขั้นตอนของการทำ AR เริ่มจากการนำ Concept ที่ 5 มาขึ้นรูปของ 3D ในโปรแกรม Blender แล้วนำเอาโมเดลที่สำเร็จแล้วมาลองกับโปรแกรม AR ที่เข้าถึงง่ายและเป็นตัวทดสอบที่ฟรี เพื่องานทดลองที่เห็นรูปแบบทันที

ภาพที่ 37 งานโมเดล 3D ในโปรแกรม Blender

ภาพที่ 38 คิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าชมโมเดลศาลพระภูมิ

ภาพที่ 39 ภาพการทดสอบระบบในพื้นที่แบบ Real time

กระบวนการให้กลุ่มทดลองทดสอบศาลพระภูมิในระบบ AR

ทำแบบสอบถามและให้ทางคนไทยกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา รวมถึงชาวอเมริกัน ในช่วงวัน 25-35 คนไทยกลุ่มตัวอย่างจะเป็น เจ้าของร้านอาหาร พนักงานเสิร์ฟ

นักศึกษา และชาวอเมริกันกลุ่มตัวอย่างจะเป็น อาจารย์ นักศึกษาต่างชาติมหาวิทยาลัย NKU ชาวไร่ โดยทางผู้วิจัย ได้ส่งตัว AR ให้ทางกลุ่มตัวอย่างสแกนดูเล่นดูในพื้นที่นั้น ๆ

ภาพที่ 40 บรรยากาศกลุ่มผู้ทดลองใช้งานระบบ

สรุปผลการดำเนินการ

เมื่อนำเอาโมเดล 3D เข้าสู่ระบบ AR แล้วลองสแกนพบว่าโดยโปรแกรมที่ใช้ในการสร้าง AR นั้น สามารถเข้าได้ทั้งระบบ ios และ Android และส่งให้กลุ่มคนทดลองสแกนดูแล้วสอบถาม อธิบาย Concept ให้กลุ่มคนทั้งไทย-ต่างประเทศ พบว่าเสียงตอบรับนั้นไปในทิศทางที่ดี ซึ่งโดยรวมนั้น ต่างพูดว่า เข้าถึงง่ายและสะดวกต่อการเคลื่อนย้าย ในส่วนของชาวอเมริกันมีเพิ่มเติมตรงที่กลุ่มตัวอย่างนั้นสนุกกับการนำเอาศาลพระภูมิที่เป็นความเชื่อของไทย ลองติดตั้งทั้งในบ้านและนอกบ้าน เหมือนกับการที่คนไทยตั้งศาลในพื้นที่ของตัวเองครั้งแรก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ผลการวิจัย

1. การเปลี่ยนแปลงของความเชื่อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นว่าความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิในสังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลง จากความเชื่อดั้งเดิมที่เน้นการขอพร การบูชา และการแสดงความเคารพต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อความสงบสุข ความเจริญรุ่งเรือง และการปกป้องคุ้มครองไปสู่ความเชื่อที่หลากหลายมากขึ้น มุ่งเน้นไปที่การขอพร โชคลาภ ความสำเร็จในชีวิต และการปกป้องคุ้มครอง เช่น การขอพรให้ธุรกิจเจริญรุ่งเรือง การขอให้สุขภาพแข็งแรง หรือการขอให้ปลอดภัยจากอันตราย

2. อิทธิพลของยุคดิจิทัลยุคดิจิทัลส่งผลต่อความเชื่อในรูปแบบใหม่ เช่น การบูชาวัตถุมงคลผ่านระบบออนไลน์ หรือการปรึกษาโหราศาสตร์และไสยศาสตร์ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลต่อรูปแบบการออกแบบศาลพระภูมิ คนรุ่นใหม่ต้องการศาลพระภูมิที่ทันสมัย ใช้งานง่าย และสอดคล้องกับวิถีชีวิตดิจิทัล

3. ความต้องการของคนรุ่นใหม่ คนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับความสะดวกสบาย ความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการออกแบบที่ยืดหยุ่น ในการเลือกศาลพระภูมิ พวกเขามองหาศาลพระภูมิที่มีขนาดที่เหมาะสมกับพื้นที่จำกัด ติดตั้งง่าย และใช้งานสะดวก นอกจากนี้ คนรุ่นใหม่ยังต้องการศาลพระภูมิที่สื่อถึงความเชื่อในรูปแบบใหม่ เช่น การนำเทคโนโลยี VR มาใช้ การออกแบบที่เน้นความเรียบง่าย และการผสมผสานความเชื่อดั้งเดิมกับความทันสมัย

ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา

1. การออกแบบที่คำนึงถึงความเชื่อ การออกแบบศาลพระภูมิควรคำนึงถึงความเชื่อดั้งเดิม เช่น การรักษาตำนาน รูปแบบ และพิธีกรรม แต่ในขณะเดียวกัน ก็ควรปรับปรุงการออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของคนรุ่นใหม่ เช่น การออกแบบให้มีขนาดที่เหมาะสม การใช้โทนสีที่สบายตา และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

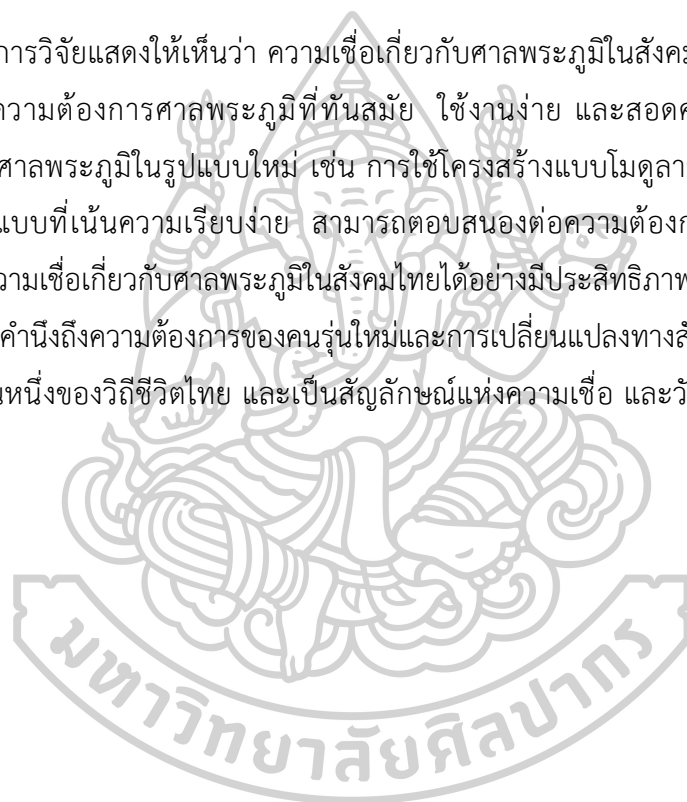
2. การนำเสนอทางเลือกใหม่ ควรมีการนำเสนอทางเลือกใหม่ๆ ในการออกแบบศาลพระภูมิ เช่น การออกแบบศาลพระภูมิแบบโมดูลาร์ ที่สามารถประกอบแยกส่วน เพื่อความสะดวกในการติดตั้ง หรือการออกแบบศาลพระภูมิแบบพกพา ที่สามารถนำไปติดตั้งในสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างง่ายดาย

3. การใช้เทคโนโลยี AR สามารถนำมาใช้ในการเผยแพร่ และสืบสานความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างประสบการณ์การบูชาศาลพระภูมิแบบ AR สามารถช่วยให้คนรุ่นใหม่เข้าใจความเชื่อ และเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ของศาลพระภูมิ ได้ดียิ่งขึ้น

4. การสร้างความร่วมมือ ควรมีการสร้างร่วมมือระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ผู้เชี่ยวชาญด้านความเชื่อ และผู้ประกอบการ เพื่อร่วมกันพัฒนาศาลพระภูมิ ให้สอดคล้องกับความต้องการของคนรุ่นใหม่ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทย

บทสรุป

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิในสังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลง คนรุ่นใหม่มีความต้องการศาลพระภูมิที่ทันสมัย ใช้งานง่าย และสอดคล้องกับวิถีชีวิตดิจิทัล การออกแบบศาลพระภูมิในรูปแบบใหม่ เช่น การใช้โครงสร้างแบบโมดูลาร์ การใช้เทคโนโลยี AR และการออกแบบที่เน้นความเรียบง่าย สามารถตอบสนองต่อความต้องการของคนรุ่นใหม่ และช่วยสืบสานความเชื่อเกี่ยวกับศาลพระภูมิในสังคมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาศาลพระภูมิในอนาคตควรคำนึงถึงความต้องการของคนรุ่นใหม่และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อให้ศาลพระภูมิยังคงเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตไทย และเป็นสัญลักษณ์แห่งความเชื่อ และวัฒนธรรมของสังคมไทยต่อไป

รายการอ้างอิง

กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้. (2526). *ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร.

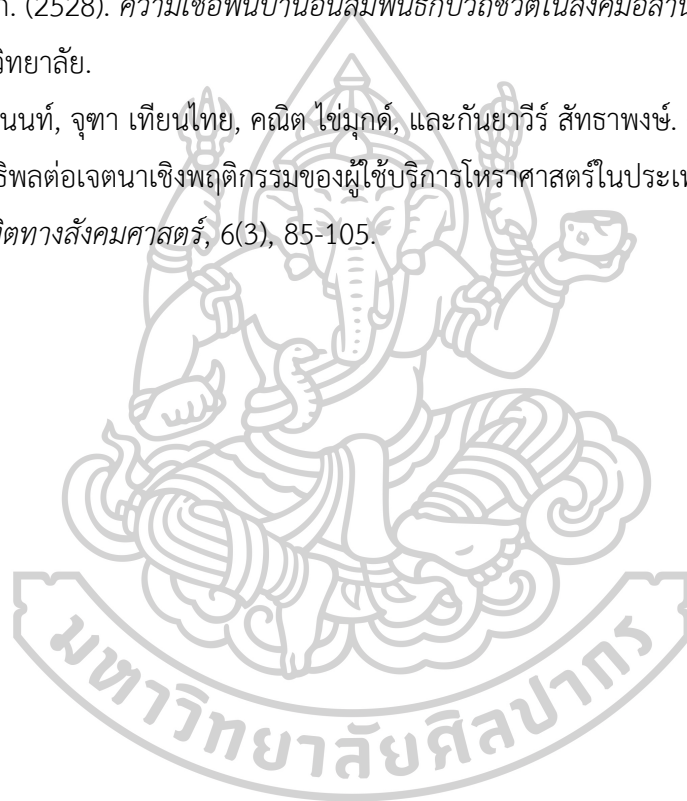
การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2559). *อุตสาหกรรม 4.0: ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย*. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย.

จำนง อดิวัฒน์สิทธิ, และเพ็ญศรี กาญจนอมัย. (ม.ป.ป.). *พุทธศาสนาเข้ากันได้หรือไม่กับความทันสมัย*.

<https://www.thaiscience.info/journals/Article/TKJS/10619893.pdf>

ธวัช ปุณโณทก. (2528). *ความเชื่อพื้นบ้านอันสัมพันธ์กับวิถีชีวิตในสังคมอีสาน*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รุจิกาญจน์ สานนท์, จุฑา เทียนไทย, คณิต ไช้มุกด์, และกันยาวิรี สัทธาพงษ์. (2559). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อเจตนาเชิงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการโทรศัทพ์ในประเทศไทย. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 6(3), 85-105.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เอกสารสำเนาการตอบรับบทความตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

ที่ 57/2568

วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
79 หมู่ 1 ถ.พหลโยธิน ต.ลำไทร อ.วังน้อย
จ.พระนครศรีอยุธยา 13170

7 มิถุนายน 2568

เรื่อง   ตอบรับบทความลงตีพิมพ์วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์
เจริญพร   **ธนาคาร บางน้อย และเรื่องสถา ปุณยลิขิต**

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง “ศูกรอบแนวคิดเชิงปรัชญาสำหรับการออกแบบศาลพระภูมิในบริบทวิถีชีวิตดิจิทัล” รหัสบทความ 285328 เพื่อลงตีพิมพ์ในวารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์ ซึ่งเป็นวารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่ม 2 (1 มกราคม พ.ศ. 2568-31 ธันวาคม พ.ศ.2572) นั้น

บัดนี้ กองบรรณาธิการวารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์ ได้พิจารณาบทความของท่าน และบทความของท่านได้รับการประเมินพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จากหลากหลายสถาบันจำนวน 3 ท่าน จึงเห็นสมควรรับตีพิมพ์ในวารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์ ฉบับปีที่ 8 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2568) และหากท่านได้ส่งบทความนี้ให้กับวารสารอื่นพิจารณาก่อนได้รับหนังสือตอบรับตีพิมพ์ฉบับนี้ ขอความกรุณายกเลิกการตีพิมพ์ในวารสารอื่นด้วย

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

(พระมหาพรชัย สิริวิโร, ผศ.ดร.)

บรรณาธิการวารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์

กองบรรณาธิการ

โทร 087-829-6423

E-Mail: khwanchai.hem@mcu.ac.th

การเผยแพร่บทความ <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmpr/index>

ภาคผนวก ข

รูปลงพื้นที่เก็บข้อมูลและพบผู้เชี่ยวชาญเพื่อรับข้อเสนอแนะ

ภาพที่ 41 ผู้วิจัยเข้าโรงงานทดลองตัดโมเดลไม้

ภาพที่ 42 ลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ภาพที่ 43 ทดลองแว่น VR ของ Meta luck

ภาพที่ 44 รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้าน AR/VR

ภาพที่ 45 รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้าน 3D Modeling ของไทย

ภาพที่ 46 บรรยากาศกลุ่มผู้ทดลองใช้งานระบบศาลพระภูมิในโลกดิจิทัลร่วมกัน

ภาพที่ 47 สอนกลุ่มผู้ทดลองใช้งาน AR

ภาพที่ 48 บรรยายทดสอบวิจัยผ่านระบบ Zoom

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ธนาคาร บางน้อย
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2553 สำเร็จการศึกษาโรงเรียนกสิณธรเซนต์ปีเตอร์ พ.ศ. 2556 สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยช่างศิลป์ สุพรรณบุรี พ.ศ. 2560 สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต คณะ ดิจิทัลอาร์ต สาขา ภาพประกอบ พ.ศ. 2563 ศึกษาต่อระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาศิลปะการออกแบบ คณะมัณฑนศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพมหานคร
ผลงานตีพิมพ์	ธนาคาร บางน้อย และเรื่องเล่า ปุณยลิขิต. (2568). กรอบแนวคิดเชิง ปรัชญาสำหรับการออกแบบศาลพระภูมิในบริบทวิถีชีวิตดิจิทัล. วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์. 8(3), อยู่ระหว่างการเผยแพร่.
รางวัลที่ได้รับ	พ.ศ. 2564 1 ใน 200 นักวาดภาพประกอบรับเชิญ งาน illustration fair ประจำปี 2063 พ.ศ. 2565 วาดภาพประกอบ Music video ให้กับวงค์ Nap a lean พ.ศ. 2565 วาดภาพประกอบ Music video “เพลง จังหวะจะรัก” ให้กับ วิโอเลต วอเทียร์ และ แสตมป์ อภิวัชร์ พ.ศ. 2566 แสดงผลงานภาพประกอบ งาน Art'exx เมือง Cincinnati รัฐ Ohio